

LITIJSKI PREDILEC

MAJ 1978 — ŠT. 5

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITJA

LETO XIX

Obljubljamo ti, da si bomo prizadevali za nadaljni razvoj na vseh področjih življenja, in da bomo z vsemi silami branili pridobitve socialistične revolucije.

NAJ ŽIVI
NAŠ TOVARIS TITO!

*Iz mesta v mesto
skozi mnoge vasi,
iz toke v toko
skozi tisoč dlani*

Mladinci in občani naše občine smo srečni in veseli, da lahko tudi letos v naši sredi sprejmemo štafeto mladosti, in se tako pridružimo čestitki s pozdravi in najboljšimi željami tovarišu Titu ob njegovem 86. rojstnem dnevu.

Njemu, ki je svoje življenje žrtvoval za boljši jutri, so najboljše čestitke naše delovne zmage in napredek na vseh področjih družbenega življenja.

Letošnje leto je še posebej pomembno za naš nadaljnji razvoj. Vse svoje sile moramo usmeriti v dosledno uresničevanje zakona o združenem delu, in v nadaljnje poglobljanje in razvijanje delegatskega sistema. Zadnje vo-

litve so pokazale visoko zavest in veliko enotnost naših delovnih ljudi.

Letos potekajo tudi kongresi Zveze komunistov. Kongres slovenskih komunistov je pokazal organizacijsko, idejno in akcijsko enotnost in pripravljenost komunistov, ter vseh naprednih delovnih ljudi za nadaljnji razvoj samoupravne socialistične družbe.

Pred nami so tudi kongresi Zveze socialistične mladine, ki bodo pred nas, mlade, postavili pomembne naloge, med katerimi pa bo najpomembnejša usposabljanje članov naše organizacije, saj človek, ki več zna, lahko več prispeva k napredku. Mladi mo-

ramo tudi krepiiti svojo organiziranost, in organizirano pristopati k reševanju družbene problematike, saj se bomo le tako lahko uveljavljali kot pomembna organizirana subjektivna sila, ki bo pripravljena in sposobna prevzemati konkretne dolžnosti in odgovornosti v našem nadaljnjem razvoju.

DRAGI TOVARIS TITO, ponosni smo, da ti lahko z vsemi delovnimi ljudmi bratskih narodov zaželimo, da bi bil še dolgo med nami, in se ti zahvalimo, ker si nas nesebično, požrtvovalno in uspešno vodil med narodnoosvobodilno borbo, v izgradnji naše domovine in razvoju družbe, po poti miru in napredka.

VSEBINA:

- Maj — mesec mladosti, str. 2
- Poslovno poročilo za 1. tromesečje str. 2, 3
- Pred 11. kongresom ZKJ str. 4
- Iz delovnih razmerij, Novo občinsko vodstvo str. 5
- O ekonomskem razvoju SRS, Gospodarstvo v naši občini str. 6
- Na praksi v Predilnici, Aktiv RK v Predilnici Litija str. 7
- Novice v sliki str. 8, 9
- Predstavljamo vam ... str. 10
- Nove knjige v litijski knjižnici str. 11
- Poškodbe, Dihalni aparat str. 12
- Civilna zaščita — zaščita mest str. 13
- Upokojitve str. 14
- Križanka str. 15
- Prišli odšli, 25 let Prešernove družbe str. 16

Za nami je 25. maj, rojstni dan našega ljubljene maršala, velikega učitelja in vzornika naše mladine. Prav zaradi neizmerne ljubezni do najmlajših, zaradi skrbi za zdrav razvoj šolarjev, zaradi zaupanja doraščajoči mladini, je ta dan tudi dan mladosti. Mladina mu vrača ljubezen, pozornost in zaupanje z ljubeznijo do domovine, s spoštovanjem junakom revolucije, z vedno novimi delovnimi zmagami v šolah, tovarnah, gradbiščih in delovnih akcijah, z aktivnostjo v naših družbenopolitičnih organizacijah. Odločno mu sledi na poti miru bratstva in enotnosti, ter miroljubnega sožitja med narodni.

Vsak ciciban in pionir pozna otroštvo, prve uspehe v šoli, težko življenje malega Kumrovčana — Tita, vsak mladinec neustrašno pot komunista — Tita, vsak državljani borca za pravico — Tita, milijoni ljudi po vsem svetu humanista — Tita.

Maj - mesec mladosti

Svojo pot revolucionarja je pričel v času, ko so pri nas delovni ljudje živeli v ponižujoči bedi, in so si le najnaprednejši in najhrabrejši upali glasno nasprotovati vladajoči manjšini. Zato je tudi Josip Broz okusil vso trpkost političnega zapornika in nenehno mučno preganjanje ilegalca — komunista. Ko je leta 1937 postal vodja komunistične partije Jugoslavije, je to organiziral v močno in enovito avantgardo delovnih ljudi, pripravljeno za boj. Ta borba je bila edinstven pojav upora proti Hitlerju in njegovim somišljenikom.

Tito je popeljal jugoslovanske narode v zmagovito vojno, nasproti največastnejši zmagi nad okupatorjem in domačimi izdajalci, naproti socialni in nacionalni svobodi.

Zaupanje v njegovo vodstvo je ostalo tudi po vojni. Znal je poiskati pot med čermi vzhoda in zahoda, se izogniti škodljivim vplivom, in nam ohraniti enotnost in neodvisnost, kljub političnemu in ekonomskemu pritisku. Tito je za nas posebljenje naporov, borb, zmag in uspehov vseh Jugoslovanov, zato vsako leto skupaj z njim praznuje vsa mladina. Toda ne en sam dan, samo 25. maj. Ves mesec zelenja in cvetja je njen praznik. Iz roke v roko si podajajo mladinci štafetno palico, s tisoč pozdravi, s tisoč najlepših želja in čestitk.

Po skrivnih stezah v zavetju gozdov, kot nekoč med vojno, hitijo tudi danes mali kurirji s kurirsko torbo. Od javke do javke si podajajo dragoceno sporočilo: ZIVI NAM ŠE DOLGO ZDRAV, TOVARIŠ TITO.

M.

Poslovno poročilo za prvo tromesečje

V preteklih obdobjih smo na zborih obravnavali samo zaključni račun po zaključenem letnem poslovanju. Ugotavljanje dosežkov pa ni dovolj. Poslovanje in naše delo moramo sproti spremljati, ga analizirati, ter ugotavljati vzroke odklikov od plana. Pravočasna analiza omogoča, da lahko takoj ukrepamo, v kolikor se pojavi odstopanje od postavljenih ciljev, ki smo jih sprejeli s planom. ZZZ določa, da morajo kolektivi kot celota spremljati poslovanje, tromesečno pa analizirati svoje delo in ukrepati. Da se vidi gospodarnost kolektivov so predpisani posebni kazalci poslovanja, ki se morajo ob vsaki obravnavi posredovati delavcem.

Kako smo delali in poslovali v prvem četrtletju, in v kolikšni meri smo uresničili naše planske naloge?

V proizvodnji smo se že takoj v začetku leta soočili s težavami, ki so se tudi odrazile na količinsko proizvodnjo enojne preje in asortimanu.

Proizvodni rezultati so naslednji:

Opis	Obdobje I - III			Indeks	
	1977	Plan	1978	I-III 1978 I-III 1977	I-III 1978 Plan
Predilnica					
kardirana preja	1.643	6.531	1.563	95,1	23,9
česana preja	93	396	60	64,5	15,2
skupaj	1.736	6.927	1.623	93,5	23,4
Ø Nm	31,5	31,0	33,0		
Proizv. preje v bazni Nm 34	1.712	6.722	1.677	98,0	24,9
Asortiman - količina					
kard. bomb. preja	853	3.343	779	91,3	23,3
česana bomb. preja	93	396	60	64,5	15,2
kard. stanična preja	92	415	126	137,0	30,4
kard. sintetična preja	698	2.773	658	94,3	23,7
skupaj	1.736	6.927	1.623	93,5	23,4
Asortiman - struktura					
kard. bomb. preja	49,1%	48,3%	48,0%		
česana bombaž. preja	5,4%	5,7%	3,7%		
kardir. stan. preja	5,3%	6,0%	7,8%		
kardir. sintet. preja	40,2%	40,0%	40,5%		
skupaj	100	%100	% 100	%	%
Sukalnica					
sukana preja	687	2.738	693	100,9	25,3
Ø Nm	30,9	32,4	30,9		
proizvodnja preje v bazni Nm 34/2	696	2.732	655	94,1	24,0
Previjalnica					
previta preja	1.351	5.382	1.363	100,9	25,3
enojna preja previta	797	3.155	742	93,1	23,5
sukana preja previta	554	2.227	621	112,1	27,9
Ø Nm	33,9	34,8	34,1		
proizvodnja preje v bazni Nm 34	1.447	5.918	1.460	100,9	24,7

Količinska proizvodnja enojne preje je nižja od lanske za 113 ton in od planirane za 107 ton. Izpad količine je nastal zaradi manjših naročil nizkih številčk preje v mesecu januarju in februarju ter večja naročila višjih številčk. Zaradi tega smo morali odstopiti od programirane proizvodnje številčk in delati višje številke, pri katerih je zaradi daljšega proizvodnega procesa produkcija na enoto časa nižja. Povprečna številka preje se je zvišala od Nm 31/1 na Nm 33/1, to pa pomeni v tromesečnem obdobju za 104 tone nižjo proizvodnjo; poleg tega smo za po-

trebe efektne sukalnice porabili še 14 ton predpreje, pri čemer se efekt pokaže v sukalnici.

Izpad proizvodnje v predilnici je dejansko le posledica predenja višjih številčk preje. Analiza je tudi pokazala, da bi bili dosežki lahko še boljši, če ne bi prišlo do zastojev zaradi pomanjkanja predpreje. Zastoji so bili posledica naslednjih vzrokov:

— pomanjkanje delovne sile v predpredilnici, zaradi česar je izpadlo 12 ton preje,

— prestavitev 4 flyerjev je povzročilo izpad proizvodnje 63 ton in

— požar v odvodnih kanalih je povzročil izpad 15 ton.

Samo zaradi navedenih vzrokov smo imeli za 90 ton nižjo proizvodnjo.

V asortimanu pa smo odstotali od programa pri česani preji, kjer nismo uspeli doseči želene kvalitete, zaradi česar smo zmanjšali proizvodnjo, ter pristopili k urejanju strojnega parka.

Proizvodna dejavnost sukalnice in previjalnice je potekala po ce in previjalnici in lahko bi bili rezultati še boljši, če ne bi prišlo do spremembe naročil. Posebno se pozna pri sukalnici zmanjšana naročila Nm 10 in 12.

Na podlagi ugotovitev lahko zaključimo, da je ob številnih menjavah in spremembah naročil nepravčasen dotok surovin, pomanjkanje delovne sile, proizvodnja zadovoljiva, potrebno pa bo še mnogo naporov na vseh delovnih mestih, da z odpravo subjektivnih slabosti izpadlo proizvodnjo do konca nadoknadimo.

Proizvodna dejavnost pa se je odrazila v finančnem knjigovodstvu takole:

Prihodki

Prihodki delovne organizacije so plačila in v roku dostavljeni plačilni instrumenti za prodane izdelke in storitve na domačem in inozemskem trgu.

Prihodki so v primerjavi z lanskim obdobjem večji za 15,5%, vendar kljub temu zaostajajo za planom. Indeks planske realizacije je 24,1% kar pomeni, da zaostajamo za planom za 0,9%. Zaostanek za planom je posledica naslednjih vzrokov:

1. Količinski obseg proizvodnje zaostaja za planom, zato je tudi prodaja nižja od plana za ca. 88 ton. Zaradi tega je izpadca okoli 5.565.000 din prihodkov.

2. Izpad prihodkov je tudi zaradi nepravčasnega plačila prodanega blaga. Izdelki, prodani v obračunskem roku, morajo biti plačani do 15. v naslednjem mesecu, sicer se ne smejo vštetiti v celotne prihodke. V začetku leta je bilo takih terjatev 2.115.000 dinarjev, na koncu obračunske dobe pa so se povečali na 5.372.000 din. To pomeni, da so celotni prihodki nižji za 3.257.000 dinarjev.

Iz podanega je razvidno, da je izpad plana prihodkov objektivni, vendar ga je možno do konca leta nadoknaditi.

Porabljena sredstva

Porabljena sredstva so material in storitve, ki se trošijo v produkcijskem procesu. Zvišanje ali znižanje porabljenih sredstev zelo vpliva na dohodek delovne organizacije. Izvor vplivov pa je zunanji in notranji. Zunanji vpliv se odraža v naraščanju cen, davčnih obremenitev in kurznihih razlikah, ker trošimo pretežno uvoženi material. Notranji vplivi pa se kažejo v gospodarnosti, racionalnem trošenju materialov, znižanju odpadkov in podobno. Porabljena sredstva so v primerjavi z lan-

skim tromesečjem višja za 11,7 odstotka. Največjo postavko porabljenih sredstev predstavlja surovina, in sicer 78%, zato vsako zvišanje tega stroška predstavlja znižanje dohodka. V odnosu na lansko leto beležimo naslednja zvišanja:

- pri bombažu 7,9% na 1 kg
- pri celu 7,3% na 1 kg
- pri sintetikah 1,1% na 1 kg.

Pri sintetičnem vlaknu je povečanje cen višje, ker pa smo trošili več belega vlakna, ki je cenejše od barvanega, je zato zvišanje pri 1 kg porabljenega vlakna samo 1,1%.

Naslednja pomembna postavka porabljenih sredstev predstavlja ostali material, h kateremu prištevamo tudi električno energijo. Stroški za porabljeno električno energijo so v prvem tromesečju 4.130.000,— in so večji za 60%, čeprav smo porabili

manj energije. Podražitev je občutna, in znaša 63% pri kWh.

Stroški embalaže so tudi v porastu. Pri zabožnih garniturah se je cena povečala za 20% od 191,00 din na 229,80 din za eno garnituro.

Znatno so v porastu stroški investicijskega vzdrževanja zaradi intenzivnih vzdrževalnih del na strojnem parku.

Stroški ostalega materiala predstavljajo manjše postavke v stroških in je tromesečje prekratko obdobje, da bi se ugotovilo redne odmike.

V porabljenih sredstvih je udeležen material in energija z 16%, ali z 11.581.000.— din.

Tretja postavka porabljenih sredstev pa so storitve in ostali materialni stroški. Ta postavka je udeležena v porabljenih sredstvih s 6%, in ne predstavlja velikega zneska (3.832.000.— din), vendar so to tiste postavke, na katere lahko največ vplivamo, medtem ko dohodek od njih ni v veliki odvisnosti.

Zvišanje cen surovinam, materialu, energiji in ostalim storitvam je vplival na znižanje dohodka.

Amortizacija

Tudi amortizacija je v znatnem porastu. Zvečala se je za 1.734.000.— din, predvsem zaradi revalorizacije osnovnih sredstev, ki je bila izvršena na kraju leta 1977. Vsa amortizacija je obračunana samo po minimalnih stopnjah. Ker višja amortizacija izvira iz revalorizacije in ne od investicij, ki bi vplivale na proizvodnjo, se je dejanski del dohodka prelil v Am.

Dohodek

Ko primerjamo dohodek z lanskim, je večji za 26,4%, medtem ko je plan dosežen 81,5%. Glede na lansko obdobje je doseženo zboljšanje, vendar nas to ne more zadovoljiti, ker letos poslujemo pod drugačnimi pogoji.

Če hočemo realizirati naše potrebe po sredstvih, si moramo prizadevati, da dosežemo tisto višino dohodka, ki smo si ga postavili z letnim planom, to pa je 38.973.000.— din.

Dohodek zaostaja za planiranim za 7.201.000.— din. Na izpad planiranega dohodka je vplivalo več vzrokov.

Nepravčasna plačila blaga so znižala dohodek za 3.257.000.— dinarjev.

Nižja proizvodnja od lanske leto in planirane ter odstopanje od planiranega asortimana, je znižalo dohodek za 1.980.000.— din. Električna energija je v prvem tromesečju obračunana po višjih tarifah, zato je ta strošek višji, tekom leta pa je nižji, tako, da bo poprečni mesečni strošek znatno nižji. Zaradi visokih tarif so stroški višji od normale v I. tromesečju za 1.140.000.— din, in za toliko nižji dohodek.

Na izpad planiranega dohodka vpliva nekoliko tudi vsji porast cen, kot smo jih upoštevali pri izdelavi plana.

Razporeditev ustvarjenega dohodka

Ustvarjeni dohodek je večji, zato so tudi prispevki in dajatve, ki gredo iz dohodka za 9% večje.

avto-moto društvo
Z V E Z D A
podeljuje
diplomo
za doseženo 2. mesto na rallyju
OB ŽICI OKUPIRANE
LJUBLJANE

direktor rallyja
predsednik društva

AMD Zvezda Ljubljana že tradicionalno organizira avto relly. »Ob žici okupirane Ljubljanec«. Tekmovanje, ki je bilo v soboto, 6. maja, so se udeležili štirje vozniki in sovozniki, člani AMD Litija, ki so v konkurenci delovnih organizacij vozili za Predilnico Litija, in dosegli 2. mesto.

RDEČI KRŽ SLOVENIJE
REPUBLIKSKI ODBOR

podeljuje ob 25-letnici prastovalskega krvodajalstva

priznanje

ZASLUGE ZA KRVODAJALSTVO

PREDILNICI LITJA

za aktivnost pri razvijanju solidarnosti med ljudmi na področju krvodajalstva

Ljubljana, 1978

Republiški rdeči križ nam je podelil priznanje za množično udeležbo na krvodajalskih akcijah, ki so v Litiji vsako leto dvakrat.

DELITEV CELOTNEGA PRIHODKA

Tek. št.	NAZIV	Plan za 1. 1978	Realizirano 31. 3. 1978	1978 Plan
1.	SKUPNI DOHODEK IN RAZDELITEV DOHODKA	155.895.000	31.772.363	20,4
2.	Prispevek iz dohodka SIS izobraževanja	4.120.000	225.446	5,5
3.	Prispevek iz dohodka SIS znanosti	1.151.000	40.586	3,5
4.	Prispevek iz dohodka SIS kulture	-	-	-
5.	Prispevek iz dohodka SIS zdravstva	1.806.000	423.307	23,4
6.	Prispevek iz dohodka SIS socialnega varstva	-	-	-
7.	Prispevek iz dohodka dr. v zakonu določ. družb. dej.	3.378.000	729.924	21,6
	- STP del za solidarnostni sklad	1.842.000	427.832	23,2
	- STP del za gradnjo dijaških domov	321.000	74.546	23,2
	- STP za financiranje in izgrad. komunal. napr.	931.000	216.077	23,2
	- Starostno zavarovanje kmetov	284.000	10.697	3,8
	- SIS za telesno kulturo	-	722	-
8.	Prispevek iz dohodka za invalid. in pokoj. zavarovanje	2.555.000	688.234	26,9
	- IPZ za nesrečo pri delu	745.000	171.739	23,1
	- prispevek za valorizacijo pokojnin	1.810.000	511.669	28,3
	- IPZ za nesrečo pri delu SRH	-	4.826	-
9.	Prispevek iz dohodka za zaposlovanje in soc. varstvo	196.000	45.159	23,0
10.	Davki iz dohodka občini	-	394	-
11.	Davki iz dohodka republik	2.199.000	139.699	6,4
12.	Del dohodka za delovno skupnost	-	-	-
13.	Del dohodka za ohranitev življenjskega okolja	551.000	85.197	15,5
	- izpuščena onesnažena voda	215.000	-	-
	- izkoriščena in uporabljena voda	-	65.585	30,5
	- splošni vodni prispevek	336.000	19.612	5,8
	- splošni vodni prispevek SRH	-	-	-
14.	Del dohodka za članarine	382.000	71.984	18,8
15.	Del dohodka za SLO in družbeno samozaščito	507.000	112.210	22,1
16.	Del dohodka za požarno varnost	186.000	39.196	21,1
17.	Del dohodka za AM nad predpisano stopnjo	-	-	-
18.	Del dohodka za kazni, takse, sodne stroške	-	-	-
19.	Del dohodka za zavarovalne premije	2.200.000	580.518	26,4
20.	Del dohodka za plačilo bančnih storitev	-	66.064	-
21.	Del dohodka za plačilo stroškov plač. prometa	310.000	60.842	19,6
22.	Del dohodka za druga plačila	7.340.000	1.848.331	25,2
	- del dohodka za obresti	4.200.000	1.094.413	26,1
	- del dohodka za solidarnost	94.000	5.884	6,3
	- del dohodka za zaklonišča	192.000	-	-
	- del dohodka za Posočje	931.000	216.077	23,2
	- del dohodka za mesto zemljišče	550.000	196.535	35,7
	- del dohodka za ekonomske odnose s tujino	60.000	-	-
	- del dohodka za kritje izgube ŽTP	1.313.000	103.223	7,9
	- komunalni prispevek	-	232.199	-
23.	Del dohodka, ki je rez. izj. okol. za uporabo v OZD	-	-	-

(Nadaljevanje s 3. strani)

Dohodek je obremenjen z novimi obveznostmi, ki izvirajo iz sprejetih sporazumov in odločkov.

V prvem kvartalu lanskega leta se niso plačevale naslednje obveznosti:

— prispevek za financiranje in izgradnjo komunalnih naprav

— prispevek za SLO in družbeno samozadržito

— prispevek za financiranje požarne varnosti.

— prispevek za komunalno dejavnost.

Del dohodka, ki ga prispevamo za našete dejavnosti se je uvedel deloma že v drugi polovici lanskega leta.

Obveznosti, ki jih pokrивamo iz dohodka, se obračunavajo od

različnih osnov, (prispevna osnova, davčna osnova, poslovni sklad, bruto OD),

Višina prispevne in davčne osnove je odvisna od velikosti ustvarjenega dohodka: večji je dohodek, večji sta osnovi za obračun obveznosti.

V prvem letošnjem kvartalu sta ti osnovi nizki, saj dosežeta komaj nekaj nad 2.000.000.— din, zato so tudi vse obveznosti, ki se obračunajo od teh osnov, nižje, kot so bile v lanskem obdobju.

Pri vseh ostalih obveznostih pa so osnove porasle, zato so tudi obveznosti večje. V lanskem kvartalu smo porabili za kritje obveznosti iz dohodka 4.732.000 din, letos pa že 5.157.000.— din, ali za 9 % več.

Čisti dohodek je v primerjavi z lanskim obdobjem večji za 31 %. Kljub temu nismo dosegli planiranega nivoja zaradi istih vzrokov, ki so vplivali na dohodek, od planiranega.

Tek. št.	NAZIV	Plan za 1. 1978	Realizirano 31.3.1978	1978 Plan
ČISTI DOHODEK				
Razporedili smo ga za naslednje namene				
24.	Del čistega dohodka za kritje OD	93.901.000	22.463.598	23,9
25.	Del čistega dohodka za neposredno menjavo dela	3.546.000	-	-
26.	Del čistega dohodka za SSP za stanovanjske namene	3.423.000	794.082	23,2
27.	Del čistega dohodka za SSP za druge namene:			
-	kritje stroškov toplega obroka	3.800.000	1.052.295	27,7
-	za planirane namene v letu 1978	4.800.000	469.499	9,8
28.	Del čistega dohodka za poslovni sklad	-	-	-
29.	Del čistega dohodka za zboljš. mat. osnove dela	-	-	-
30.	Del čistega dohodka za PS - za posoj. skladu federacije	3.800.000	1.041.489	27,4
31.	Del čistega dohodka za PS - za posoj. po predp. DPS	9.020.000	-	-
32.	Del čistega dohodka za rezervni sklad	4.674.000	794.309	17,0

Višina ustvarjenega čistega dohodka ni zadoščala, da bi pokrili vse obveznosti iz našega programa. V sklad skupne porabe bi morali razporediti din 1.200.000.— za potrebe v letu 1979 (po sindikalni listi), vendar smo lahko razporedili v ta sklad le 39 % planiranih sredstev. Zmanjkalo pa je sredstev čistega dohodka, da bi ga razporedili za neposredno menjavo dela

(krajevne skupnosti itd.), ter poslovni sklad podjetja.

Finančni rezultati so boljši od dosežkov lanskega leta, vendar so obveznosti iz dohodka in rast osebnih dohodkov tolikšne, da jih lahko realiziramo le, če dossegamo planirane postavke.

Z intenzivnim, usmerjenim delom se bo dalo do konca leta izpad plana nadoknaditi.

Temeljni kazalci dela delavcev in poslovanja v PL

	I. tromes. 1977	I. tromes. 1978	Indeks 78/77
1. Dohodek na del. (v din)-dohod. produkt.	22.807	28.858	126,5
2. Dohodek v primerjavi s \emptyset uporab. posl. sredstvi - rentabilnost	0,11	0,11	100
3. Čisti dohodek na del. (v din)	18.505	24.174	130,6
4. Akumul. v primer. z doh. (v %)	5,9	5,8	98,3
5. Akumul. v primer. s čistim doh (v %)	7,3	6,9	94,5
6. Akumul. v primer. s \emptyset uporab. posl. sred. (v %)	0,67	0,65	79,0
7. OD in sred. za skupno por. na del. (v din)	5.720	7.502	131,2
8. Čisti OD na del. - mesečno povpr. (v din)	3.949	4.957	125,5
9. Izločanje iz OD na delavca mesečno povprečje (v din)	174,6	2.315	132,6
10. Izločanje iz doh. na del. (v din)	4.303	4.684	108,9
11. Ak z Am v primerjavi s \emptyset upor. poslovnimi sredstvi	2,83	2,93	103,5
12. Povpr. upor. posl. sred. na del. (v din)	199.210	257.195	129,1
13. Celotni prihodek glede na por. sred. (v %) - ekonom	134,4	138,9	103,3
14. Celotni prih. glede na povpr. uporablj. obratnih sredstev	0,62	0,57	91,9
15. Izguba na delavca	70,6	81,5	115,4
16. OD v prim. s planir. OD (v %)	83,1	95,7	115,2
Ekonomičnost poslovanja	134,4	138,9	103,3
D Dohodkovna produkt. delavca	22.807	28.858	126,5
Rentabilnost uporabljanja sredstev (dohodek : \emptyset uporab. poslov. sredstva)	0,11	0,11	100

A. K.

Pred 11. kongresom ZKJ**Razvoj Zveze komunistov Jugoslavije**

S skoraj milijon sedemsto tisoč člani je Zveza komunistov dosegla največje število v zgodovini Komunistične partije Jugoslavije. Čeprav številnost še ni porok, da se neka partija naslanja na ljudske mase, in da izraža njihove težnje, je v tem primeru prav to eden od dokazov. To se posebno odraža v delovanju ZK znotraj samoupravljanja: kot vodilna idejnopolična sila deluje enakopravno z vsemi ostalimi delovnimi ljudmi.

V osnutku poročila o delu ZKJ in CK ZKJ med 10. in 11. kongresom je podčrtano, da ima danes ZK 50 % več članov kot koncem leta 1973.

Vzrok za povečanje članstva je bolj organizirano in sistematično delo z novinci, pri čemer je glavni kriterij idejnopolična opredeljenost za politiko ZK. Važna je tudi moralnopolitična kvaliteta, odnos do dela in človeške lastnosti nasploh. Kjer so te kriterije zanemarili, so se pojavili posamezniki, ki so vstopali v vrste ZK iz karierističnih nagnobov, kar je prišlo do izraza posebno v negospodarskih dejavnostih.

niti pri teh, niti pri mladih članih, število še ni zadovoljivo, če vzamemo v obzir njihovo veliko vlogo v naši družbi. V ZK je tudi premalo kmetov, čeprav se je njihovo število v štirih letih dvignilo iz 60.000, na 80.000.

V osnutku poročila tudi piše, da je ZK v obdobju med obema kongresoma izključevala tiste člane ZK, ki so bili politično neaktivni in tisti, ki so bili na pozicijah nasprotne politike avantgarde delavskega razreda. Do tega je prihajalo pri idejnem in političnem razlikovanju in v borbi za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. Manj je takih, ki samovoljno zapuščajo vrste ZK, in tudi manj je črtanih s seznamov članstva takih, ki ne izpolnjujejo obvez do ZK. Slabo je pa to, da se izključitve kot kazni večkrat uporabijo pri neposrednih proizvajalcih kot pri ostalih članih zveze.

V osnutku poročila, kjer piše o ustvarjanju kadrovske politike, je podčrtano med ostalim, da so poleg uspehov tudi slabosti, da še ni povsod zaživela svobodna in ustvarjalna kritika in samokritika, kar otežkoča odpravljanje subjektivnih slabosti; opravičilo za to so pogosto objektivne okoliščine.

Del kadrov z vodilnih in drugih družbenih položajih v organizacijah združenega dela in drugod, je s povezovanjem in s koncentracijo moči odločanja v ožjih skupinah, otežkočal dosledno uveljavljanje kadrovskega principov in kriterijev, in na ta način pogosto deformiral bistvo razpisov.

Kriteriji o moralnopolitični kvaliteti se uspešno ustvarjajo. Izginja praksa izenačenja teh kriterijev samo z besedno opredeljenostjo ljudi za politiko ZK. Toda tudi tu še vedno prihaja do določene dileme, nejasnosti, ponekod celo do odporov.

Nada Djermanović
TANJUGPrevedel:
Matic Malenšek

V zvezi s socialnim sestavom lahko poudarimo, da sedaj ZK, bolj kot prej, izraža svoje razredno opredeljenost, saj je med člani več kot tretjina neposrednih delavcev. S povečanjem njihovega števila, se je povečal tudi njihov vpliv. Sedanje stanje še ni zadovoljivo. Potrebno bi jih bilo vključiti še več.

Pojem »delavec« ne razumemo več v klasičnem pomenu, saj se po eni strani vedno bolj odpravljajo ostra meja med umskim in fizičnim delom, po drugi pa si največje število delovnih ljudi zagotavlja svoj obstoj z dohodkom organizacije združenega dela, kjer združujejo svoje delo z ostalimi delovnimi ljudmi.

Mladi tvorijo tretjino vsega članstva ZK, saj jih je v članjenih okoli 540.000. Veliko članic ZK je tudi med ženskami. Toda

Iz delovnih razmerij

Varstvo materinstva in pravice delavcev, ki skrbijo za otroke po zakonu o delovnih razmerjih

Delavke v delovnem razmerju imajo po zakonu o združenem delu pravico do posebnega varstva med nosečnostjo, porodom in materinstvom. Tudi mladina v delovnem razmerju ima posebno varstvo pri delu, kot tudi invalidne osebe in osebe, ki jim je zmanjšana delovna zmožnost. Skrb za te delavce in njihove pravice se morajo urediti podrobneje s samoupravnim splošnim aktom.

Poseben predpis — uredba o delih na katerih ni mogoče razporejati žensk določa težka telesna dela in druga dela, ki so škodljiva, in ki s povečano nevarnostjo vplivajo na zdravje in življenje žensk. Zato je treba stalno spremljati varstvene ukrepe za zaščito žena in ugotavljati ali smejo delati na določenih delih. Isti predpis navaja dela na katera se ne smejo razporejati nosečnice to so zlasti naslednja dela: dela pri katerih pride do stalnega in močnejšega trenenja telesa in daljšega pritiska na telo, dela kjer je treba prenašati težka bremena. Še posebej se ne smejo razporediti nosečnice zlasti na dela, ki se opravljajo v prisiljenem oz. stoječem položaju telesa in druga dela za katera se ugotovi, da so nevarna za zdravje nosečnic, tako dela s strupenimi in zdravju škodljivimi plini, na delih v rudnikih itd. Možno pa je tudi v določenih primerih na nekaterih delovnih mestih kljub temu razporediti ženske, če je izvedena mehanizacija, avtomatizacija delovnega procesa in so s takimi ukrepi škodljivi vplivi povsem preprečeni. Za te primere je treba, da pristojni organ inšpekcije dela dovoli delo žensk v takih pogojih.

Katera dela in naloge so v delovni oz. temeljni organizaciji takšna, da jih ženske ne smejo opravljati ugotavljajo inšpekcijski organi in služba medicine dela na podlagi zdravstvenih ocen del, ki naj bi jih opravljale skladno z zakonom o varstvu pri delu in s pravilnikom o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov. Taka dela imamo v naši delovni organizaciji ugotovljena jasno že dosedaj, saj je pretežna delovna sila ženska delovna sila, pred sprejetjem samoupravnega splošnega akta o delovnih razmerjih oz. varstva pri delu pa bo treba pregledati ta dela in vnesti potrebne spremembe.

Nosečnice in delavke, ki imajo otroka starega do enega leta, so po zakonu zaščitene še posebej in ne smejo delati več kot poln delovni čas in tudi ne ponoči. Delavki, ki imajo starega otroka od enega do treh let se sme naložiti, da dela več kot poln delovni čas oz. ponoči le z njenim predhodnim soglasjem. Prav tako sme biti delavka — samohranilka, ki ima otroka mlajšega od sedem let, razporejena na nočno delo, če s tem soglaša. Tudi ostale delavke ne smejo delati ponoči oz. smejo le pod pogojem, ki jih določa zakon in ko je dano soglasje, da se še začasno opravlja nočno delo žena.

V času nosečnosti in po porodu ima delavka pravico do nepretrganega porodniškega dopusta 105 dni. Po preteku nepretrganega porodniškega dopusta ima delavka pravico do porodniškega dopusta še 141 dni ali delati 21 ur na teden, tako da dela praviloma 4 ure na dan do dvanajstega meseca otrokove starosti. Način izvajanja podaljšane porodniškega dopusta določijo delavci s samoupravnim splošnim aktom skladno s sporazumom, ki ga sklenejo skupnosti otroškega varstva. Na enak način je treba postopati, da ima delavka, ki rodi dvojčke ali hkrati več živorojenih otrok oz. težje telesno ali duševno prizadetega otroka, daljši porodniški dopust, kot je določeno v zakonu. Treba pa je tudi urediti pravico do nadomestila osebnega dohodka za čas daljšega porodniškega dopusta za prednji primer so skupnosti otroškega varstva že dale. Z izvidom zdravstvene organizacije nastopa delavka porodniški dopust lahko 45 dni pred porodom, obvezno pa 28 dni pred datumom predvidenega poroda. Delavka, ki sklene delovno razmerje in ima ob sklenitvi delovnega razmerja otroka, ki še ni dopolnil 12 mesecev starosti, ima pravico, če to zahteva, delati štiri ure na dan do 12. meseca otrokove starosti. Pri tem ima pravico do udeležbe pri delitvi osebnih dohodkov za štiri ure na dan v delovni organizaciji, za delovni čas nad štiri ure na dan pa pravico do nadomestila po posebnih predpisih.

Ko otrok dopolni 12. mesecev starosti, ima delavka pravico delati štiri ure na dan tudi dokler ni otrok star tri leta, to pa le v primeru, če pristojna zdravstvena služba ugotovi, da je otroku z ozirom na njegovo splošno zdravstveno stanje potrebna skrbnejša materina nega. Delavka, ki v takem primeru dela štiri ure na dan ima pravico sredstev za osebne dohodke po dejanskem delu.

Če se otrok rodi mrtev ali če umre po rojstvu med porodniškim dopustom, ima delavka pravico ostati na porodniškem dopustu 42 dni od dneva poroda.

Določene pravice, ki jih uživajo delavke v zvezi s porodniškim dopustom, ima oče otroka, če se tako z materjo — delavko sporazume ali če mati umre ali zapusti otroka, kakor tudi delavec, ki otroka neguje. Tako glede prepovedi, da dela več kot poln delovni čas oziroma ponoči do starosti otroka do enega leta, da ne sme delati več kot poln delovni čas v starosti otroka od enega do treh let, razen

če da predhodno soglasje, pravice po preteku nepretrganega porodniškega dopusta še do porodniškega dopusta 141 dni itd.

Varstvo mladine in invalidnih oseb

Delavci, ki še niso dopolnili 18. let starosti uživajo po zakonu v delovnem razmerju posebno varstvo. Tako se ne sme naložiti mladini opravljanje težkih telesnih del ali del, ki se opravljajo pod zemljo, del, ki lahko škodljivo ali s povečano nevarnostjo vplivajo na zdravje. Mladini ni dovoljeno naložiti, da dela več kot poln delovni čas ali ponoči. Letni dopust je treba mladini zagotoviti tako, da ima povečan letni dopust za sedem dni od onega, ki ji je določen po osnovah in merilih, ki so določena v samoupravnem aktu.

Delavci morajo zagotoviti v samoupravnih sporazumih, skladno z zakonom varstvo delovnih invalidov in drugih invalidnih oseb s tem, da se jim zagotovi prekvalifikacija oz. dokvalifikacija in določijo dela in naloge na katerih bodo lahko delali po opravljeni prekvalifikaciji oz. dokvalifikaciji.

Delavec pri katerem nastopi invalidnost lahko opravlja svoje oz. drugo ustrezno delo, če ga lahko opravlja na preostalo delovno zmožnost brez prekvalifi-

kacije, oz. dokvalifikacije. Za delavca pa, ki mu je zmanjšana zdravstvena ali delovna zmožnost, z rehabilitacijo pa se usposobi za določeno delo, se šteje, da je zmožen za delo za katero je z rehabilitacijo sposoben. Za uspešnost opravljanja ustreznega dela mora skrbeti delovna organizacija, ki je dolžna z ustreznimi sredstvi in pripomočki takemu delavcu prirediti delovne naprave in priprave ter delovno okolje, kjer naj bi delavec delal preden je dokončno razporejen.

Delovne organizacije so dolžne zagotavljati zaposlitve invalidnih oseb po njihovih sposobnostih ter morajo v primeru, ko imajo na razpolago ustrezno delo, za katero se je prijavilo več oseb, ki iščejo delo, dati pri izbiri prednost nezaposlenim invalidnim osebam, to pa seveda, če ustrezajo njihove strokovne in druge zmožnosti zahtevam takega dela. Kolikor je taka oseba odklonjena pri svoji prednostni pravici ima pravico, da uveljavlja prednost pred pristojnim sodiščem združenega dela, zoper dokončen sklep o izbiri.

Delavcu, ki ima zaradi zmanjšanja zdravstvene in delovne zmožnosti pravico do skrajšanega delovnega časa, se dnevni delovni čas tudi v petdnevnem delovnem tednu ne poveča.

A. A.

Novo občinsko vodstvo

Po opravljenih volitvah je bilo izvoljeno novo občinsko vodstvo v naslednjem sestavu:

- predsednik občinske skupščine — Jože Dernovšek,
 - podpredsednik občinske skupščine — Regina Kralj,
 - predsednik zbora združenega dela — Martina Kralj,
 - predsednik zbora krajev. skupnosti — Boris Čopar,
 - predsednik družbenopolitičnega zbora — Stane Vovk,
 - sekretar občinske skupščine — Branka Nefat,
 - predsednik izvršnega sveta — Stane Hrovat,
1. Janko Hauptman, predsednik komisije za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve,
 2. Jože Dernovšek, predsednik sveta za narodno obrambo,
 3. Ivan Boh, predsednik komisije za družbeno nadzorstvo,
 4. Mojca Maček, predsednik komisije za prošnje in pritožbe,
 5. Karel Lovše, predsednik komisije za odlikovanja in občinska priznanja,
 6. Janez Krnc, predsednik komisije za dograjevanje samoupravnega sistema,
 7. Stane Hrovat, predsednik komisije za verska vprašanja,
 8. Matic Malenšek, predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Zbor združenega dela je imenoval delegate v zbor združenega dela Skupščine socialistične republike Slovenije:

- socialno zdravstveno področje: Irena Hostnik,
- področje državnih organov: Franc Lesjak,
- področje obrtnih in drugih dejavnosti: Mato Cirar
- področje kmetijske dejavnosti: Marija Pajk,
- področje prosvete in kulture: Jože Meglič,
- področje gospodarstva: Franc Mali (predilnica Litija), Bogo Bučar (Lesna industrija), Darja Zupančič (KS Sava), Vojko Medved (Lesna industrija), Marjana Kahne (TOZD »Merkator« Litija).

Razprava o ekonomskem razvoju SR Slovenije v letu 1978

Na seji skupščine SRS, v zboru občin, se je razpravi ob sprejetju resolucije o ekonomskem razvoju SRS za leto 1978, kot delegat pridružil tudi naš glavni direktor — Jože Mirtič.

Povedal je:

Naša skupina delegatov je obravnavala predlog resolucije, in ga v osnovnih usmeritvah v celoti podpira, vendar ugotavlja, da že dosedanja kazalci spremljanja srednjeročnega razvoja našega gospodarstva ne kažejo jasno osnovne smeri prestrukturiranja gospodarstva. Zato menim, da bi bilo poleg obilice dokumentacije, ki je posredovana, nujno ugotavljati tudi kvantitativne kazalce razvoja posameznih panog industrije v Socialistični republiki Sloveniji, ker se kljub mnogim podatkom uspešnost, oziroma uresničevanje temeljnih usmeritev, ki smo jih postavili s srednjeročnim razvojem, da ugotoviti. Menimo, da je potrebno, da bi bili za panoge industrije prikazani kazalci, kot so rast proizvodnje, rast cen, rast celotnega dohodka in prihodka v okviru novega zakona o delitvi dohodka, rast dohodka, rast čistega dohodka, rast osebni do-

hodkov, družbene obremenitve, ki so lahko specificirane, rast izvoza, vlaganja v investicije, rast uvoza, carinske dajatve, tehnična in družbena produktivnost, in mogoče še izgube panog. Mislim, da bi bilo iz takšne specifikacije in dokumentacije zelo hitro razvidno, ali smo v prioritetah, ki smo jih zastavili v srednjeročnem planu, dosegli kvantitativne kazalce ali ne, kar vse je sicer podano v tekstualnem delu, vendar je dokaj nekonkretno in nedorečeno. Mislim, da bi se na tej osnovi lahko delegati zelo jasno opredelili, ali so bila naša stališča in cilji v srednjeročnem razvoju dejansko doseženi, ali ne.

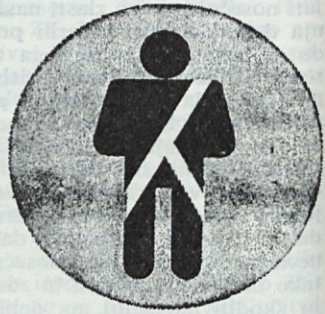
K takemu razmišljanju je naše delegate navedlo dejstvo, da tekstilna industrija in usnjarska industrija, ki sta v občini Litija najpomembnejši, v srednjeročnem planu nista omenjeni. To je prav gotovo izraz nekaterih neprioretet. Glede na pomembnost, ki jo imata ti dve panogi za rast materialne osnove in družbenega razvoja v občini, bi zastavil tudi drugo vprašanje, ki ga je tekstilna industrija že v preteklosti mnogokrat razreševala, vendar do danes še ni niti odgovora,

niti niso dane dolgoročne, niti srednjeročne rešitve. Gre za problem tekstilne industrije, ki je vam vsem znan, z vso težavnostjo dela žensk v treh, štirih izmenah, z vsemi posledicami. Ob taki oceni položaja v tekstilni industriji in tudi v obutveni industriji ugotavljamo, da ima prav ta industrija, ki sicer ni prioritarna, družbene dajatve znatno večje od ostalih. Menim, da te delavce v teh dejavnostih postavlja v neenakopraven položaj. Nerazumljivo je dejstvo, da je tekstilna industrija v Sloveniji obremenjena s posojilom za manj razvite socialistične republike in avtonomne pokrajine, znatno nad povprečjem v industriji SR Slovenije v celoti. Tako je bil delež posojila, v primerjavi s celotnim dohodkom v industriji v Sloveniji 1975. leta 0,57 % v tekstilni industriji za 0,90 % večji, kakor v celotni industriji. V 1976. letu je delež v vsej industriji 0,61 %, v tekstilni industriji 0,79, kar je 46 % več od povprečja. V letošnji šestih mesecih je delež v vsej industriji 0,47 %, v tekstilni industriji 0,75 %, ali za 60 % več. Ob tem tekstilna industrija v Sloveniji prispeva v ta fond 46 % vseh sredstev, zbranih od jugoslovanske tekstilne

industrije, čeprav njen delež v jugoslovanski tekstilni industriji predstavlja le 22 %. Zato bi želeli, da se v zvezi s planiranimi obremenitvami v naslednjem letu, ki bodo mogoče kasneje korigirane, upošteva tekstilna industrija.

Le vsak peti slovenski voznik ima svoje vozilo opremljeno z varnostnim pasom

Pridružite se nam tudi vi ter zaščitite svojega sopotnika in sebe!

Gospodarstvo v naši občini v letu 1977

Gibanje celotnega prihodka, porabljenih sredstev, dohodka in čistega dohodka

Organizacije združenega dela so v letu 1977 obračunale celotni prihodek v višini 1.497.896 tisoč din, kar je 18 % več kot v letu 1977. Dinamika rasti celotnega prihodka v občini je bila v prvih devetih mesecih leta 1977 višja (23 % več kot v prvih devetih mesecih leta 1976).

Tako v letu 1976 kot v letu 1977 je bilo 86 % celotnega prihodka ustvarjenega v industriji, 12 % v kmetijstvu, ostalo pa v obrti in gostinstvu.

Celotni prihodek se je za preko 30 % povečal v Lesni industriji Litija, TOZD Gradmetalu in Splošni mizarški delavnici Gabrovka, za manj kot 10 % pa v Predilnici Litija, Gostinskemu podjetju Litija in Mizarstvu Litija.

Za navedeni znesek celotnega prihodka so organizacije združenega dela v občini obračunale 1.060.591 tisoč din porabljenih sredstev ali 14 % več kot v letu 1976. Porabljena sredstva so se hitreje povečevala proti koncu preteklega leta, v poprečju pa je rast porabljenih sredstev zastajala za rastjo celotnega prihodka za 4 indeksne točke. Delež amortizacije v porabljenih sredstvih je v letu 1977 znašal približno 4 %, v letu 1976 pa 5 %.

Porabljena sredstva so najhitreje naraščala v Splošni mizarški delavnici Gabrovka, Lesni industriji Litija, TOZD Gradmetalu, Mesariji in prekajevalnici Šmartno, najpočasneje pa v TOZD Industriji apna Kresnice.

Po obračunu porabljenih sredstev se organizacijam združenega dela občine ostalo v letu 1977 437.284 tisoč din dohodka ali 30 % kot v letu 1977. V industriji je bilo v letu 1976 in 1977 ustvarjenega 89 % dohodka, delež dohodka kmetijstva znaša okoli 8 % ki se je za 0,32 % povečal glede na leto 1976, 3 % dohodka pa ustvarjajo ostale panoge.

Dohodek se je za več kot 30 % povečal v Predilnici Litija, Lesni industriji Litija, TOZD Industriji apna Kresnice, Kovini Šmartno, TOZD Pletilj in Kmetijski zadrugi Gabrovka — Dole. Le za 4 oz. 5 % pa se je dohodek povečal v obrti in pa TOZD Mizarstvu Lesne industrije Litija.

Čisti dohodek je dohodek, zmanjšan za vse obveznosti za

davke in prispevke iz dohodka ter za druge in določene namene. V letu 1977 je bil čisti dohodek dosežen v višini 334.899 tisoč din, kar je 27 % več kot v letu 1976. Delež čistega dohodka v dohodku je leta 1977 znašal 76,6 %, leta 1976 pa 78,6 %.

Čisti dohodek se je zmanjšal v primerjavi z letom 1976 le v Mizarstvu Litija, v ostalih organizacijah združenega dela pa se je povečal.

Na osnov teh podatkov lahko zaključimo, da so organizacije združenega dela občine Litija poslovale uspešno. Nobena organizacija združenega dela ni v svojem zaključnem računu za leto 1977 izkazala izgube.

Tri tedne v Predilnici Litija

Osnovna šola Milan Borišek izobražuje, predvsem pa vzgaja naše otroke. Zelo važen je otrokov odnos do dela, delovne navade. Zato imajo učenci 7. razredov obvezno dvotedensko prakso, učenci 8. razreda pa delajo tri tedne. Tako jim omogočimo, da spoznajo različna dela, delovne postopke, prijetnosti in težave, osnove samoupravljanja, delavce in njihove medsebojne odnose in še in še. Ob pouku, ekskurzijah v delovne organizacije, predvsem pa ob delu, morajo mladinci spoznati katero delo jih veseli, kakšne so njihove sposobnosti za opravljanje tega dela in možnosti za zaposlitev.

Naša šola je imela pretekla leta precej težav ob iskanju mest za delovno prakso. Ti otroci so stari komaj 15 let ali celo manj, nekateri so tudi ne-

spretni, zato jih v mnogih tovarnah neradi sprejmejo. Predilnica Litija je bila tista, ki je vse od začetka šla preko vseh težav in pomislekov, in že 8 let sprejema na prakso od 6—12 naših učencev. Ko jih obiskujem, vidim, da so v večini kar resni in prizadevni mladi delavci, in da se trudijo, da bi naredili toliko, kot njihovi starejši sodelavci. Ti so jim vzor in se z njimi lepo sporazumevajo.

Letos je bilo v Predilnici 5 učencev iz 8. razreda. Deklice so prebirale cevke, Drago pa je odpiral in zapiral zaboje, jih dovajal in tako skrbel, da dekleta niso bila brez dela. Za vsak delovni dan so pisali dnevnik. Iz njihovih zapiskov sem izbrala nekaj stavkov, ki povedo njihove vtise o delovni praksi.

Vlasta: Danes je prvi dan delovne prakse. Pred tovarno smo se zbrali že ob 5.45 uri. V pisarni smo povedali podatke, in potem nam je tov. Lesjak veliko povedal o varnosti pri delu. Naročal je, da moramo biti zelo previdni, da se ne bo kdo ponesrečil. V garderobah sem si nadela delovno obleko, in šef nam je pokazal, kako se prebirajo cevke.

Mojca: Zelo rada bi postala kuharica, in dovolili so mi, da tri dni pomagam v kuhinji. Zjutraj sem prebirala fižol in lupila česen. V posebnem prostoru so mi delavke pokazale, kako se lupi krompir. Šlo je počasi. V kuhinji sem videla zelo veliko in težko posodo. Tako velika, da bi se notri lahko skrila.

Darja: Cevke nočejo narazen in moram zelo vleči in tudi tolči, pa še ne gre. Cele, ki so še uporabne, vlagam v en zaboj, slabe pa mečem v drug zaboj. Sedaj je tega dela zmanjkalo, sem morala pometati in pospravljati okrog zabojev.

Metoda: Starejši delavki sem pomagala prebirati cevke. Naenkrat sem slišala, kako se vsi smeji. Mlajša delavka je zlezla v zaboj, druga pa jo je obrnila okoli. Seveda sem se tudi jaz smejala. Potem je šlo delo spet hitro od rok.

Drago: Danes je zadnji dan naše delovne prakse. Mojster je rekel, da že tako delam, kot da bi bil jaz šef. Oba sva se smejala in začela prevažati zaboje. Malo sem utrujen, a zelo vesel, ker sem bil pri delu skoraj vsak dan pohvaljen.

Sedaj so učenci zopet pri pouku. Umirjeni so, drugačni, kar bolj resni se mi zdijo, kot pred prakso. Pogovarjajo se, pripovedujejo o dobrih in težkih straneh ob delu. Tovarišice moramo vse to slišati, ker nam bo vodilo, ko bomo našim učencem pomagale pri iskanju zaposlitve. Mnogi žele jeseni v predilnico, ker so se tam zelo dobro počutili. Tako je dosežen cilj naše delovne prakse.

Zlata Agrež

Aktiv Rdečega križa v predilnici Litija

Na podlagi posvetovanja v Zenici, ki je bil v času od 28. do 29. maja 1977, je tudi litijski občinski odbor Rdečega križa pristopil k ustanavljanju aktivov RK v večjih organizacijah združenega dela v naši občini.

Pobuda republiškega odbora RK Slovenije je bila, da v naši republiki ustanovimo 500 aktivov RK v organizacijah združenega dela. S pomočjo članov in aktivistov RK je bil izdelan program oziroma plan nalog, ki naj bi jih opravljali aktivni v delovnih organizacijah:

skrb za preprečevanje nesreč na delovnih mestih, z osveščanjem delovnih ljudi prek razgovorov in predavanj,

sodelovanje pri ukrepih za higiensko tehnično varno delo, skrb za napredek osebne in splošne higiene,

organizacija predavanj in akcij za zdrav način življenja in dela, redno organiziranje tečajev prve pomoči,

sodelovanje s civilno zaščito v okviru nalog ljudske obrambe, sodelovanje pri organizaciji letovanja starejših delavcev, ter osveščanje delavcev o pomenu rekreacije za zdravje in dobro počutje,

organizacija najrazličnejših solidarnostnih akcij (zbiranje starega papirja, oblačil, pohištva, krvodajalska akcija, zbiranje steklenic, itd.),

sodelovanje pri reševanju problematike starejših delavcev, mladine in upokojenecv.

To so le okvirne smernice delovanja aktivov RK v organizacijah združenega dela. Glede na različno problematiko v posameznih organizacijah pa si bodo člani aktivov zadali svoje, specifične naloge. Le tiste probleme, ki so nam blizu in jih dobro poznamo, lahko tudi najučinkovitejše rešujemo.

Na pobudo tov. Erne Balžič, predstavnice krajevne organizacije RK, ki je zaposlena v naši delovni organizaciji in že vrsto let uspešno sodeluje pri tej humani organizaciji, je bil ustanovni sestanek aktivov RK Predilnice Litija 2. marca 1978.

Zaradi boljše povezave med oddelki proizvodnje in med izmenami, se je 8-članski aktiv na ustanovnem sestanku odločil, da poveča članstvo v aktivu.

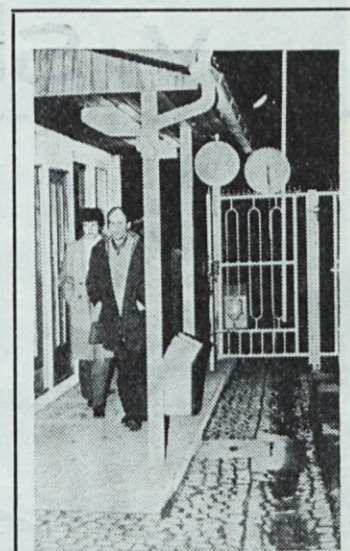
Po daljši razpravi je aktiv določil naslednje člane:

Čenkar Franc — predsednik, Bric Vera — tajnik, Lesjak Franc, Gorogranc Stana, Premk Antonija, Vahčič Vinko, Senica Ignac, Bizjak Leon, Arsev Silva, Mali Franci, Stamatovski Niko, Malenšek Matic.

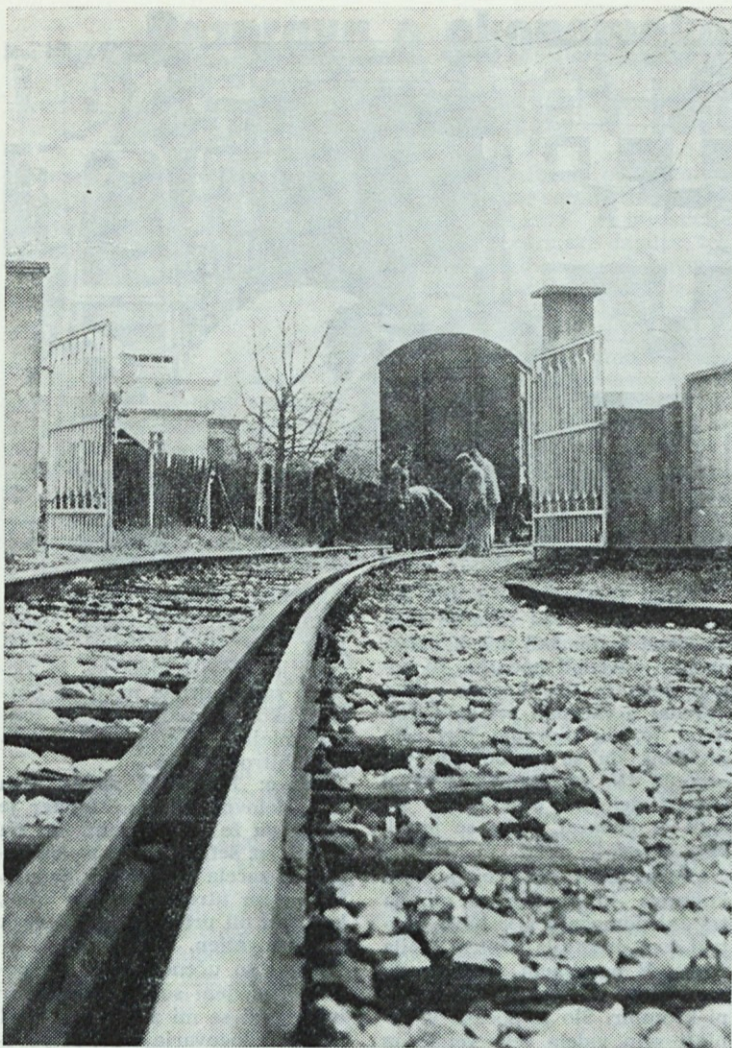
Navzoči so ustanovitev aktivov pozdravili in izrazili željo po čim večjem sodelovanju. Že po krajšem razgovoru je bilo vsem jasno, da problemov, s katerimi se bomo srečevali, ni malo.

Aktiv si je zadal le okvirne naloge, o katerih bomo temeljiteje razpravljali na naslednjem sestanku, kjer bo navzočih več članov.

V. B.

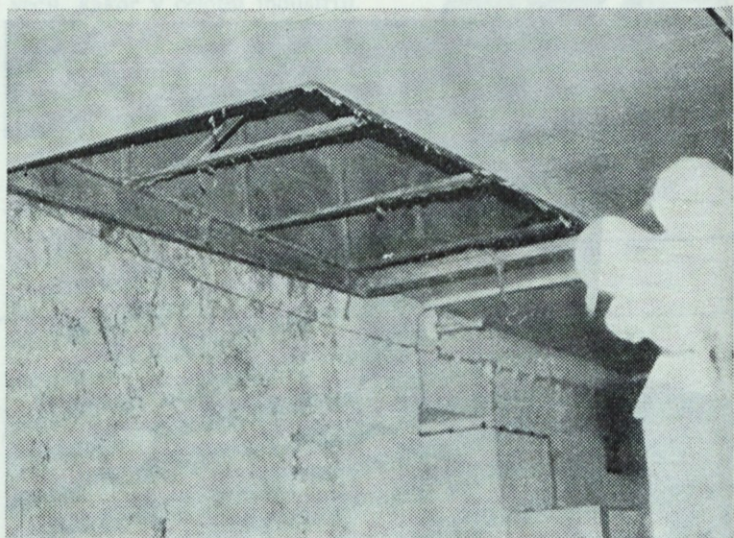
Nočno delo je naporno tudi za moške, ki ob menjavi izmene prepuščajo varstvo otrok žensam, ki se vračajo s popoldanske izmene. »Zlatih« mam, ki bi popazile ob menjavi izmen na otroke, je po stanovanjskih blokih čedalje manj.

Iztiril je železniški voz na industrijskem tiru Predilnice Litija. Posebna komisija ugotavlja vzrok iztirjenja...

Ob iztirjenju vagona je bila poškodovana tirnica. Pri popravilu industrijskega tira so pomagali tudi varilci naše delovne organizacije.

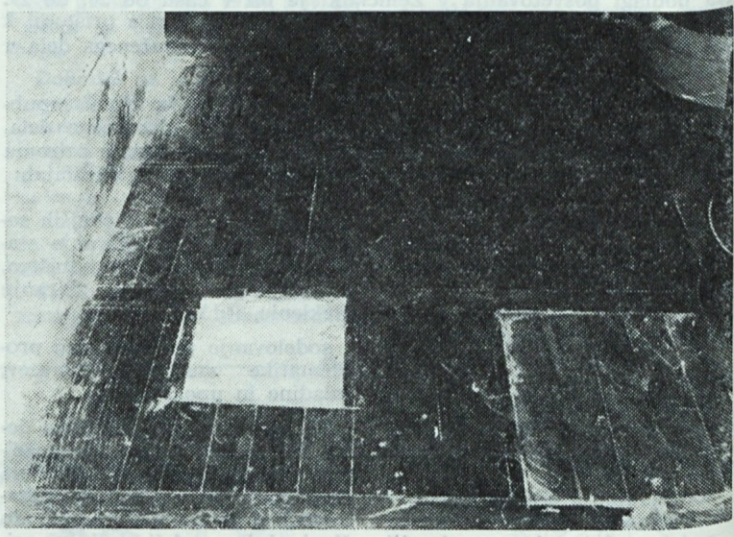

V predpredilnici in predilnici bombaža delavci vzdrževanja preurejajo zračne odprtine in tako odstranjujejo vzroke nekontroliranega zračnega pretoka in onesnaževanja zraka v neposredni okolici zaborne.

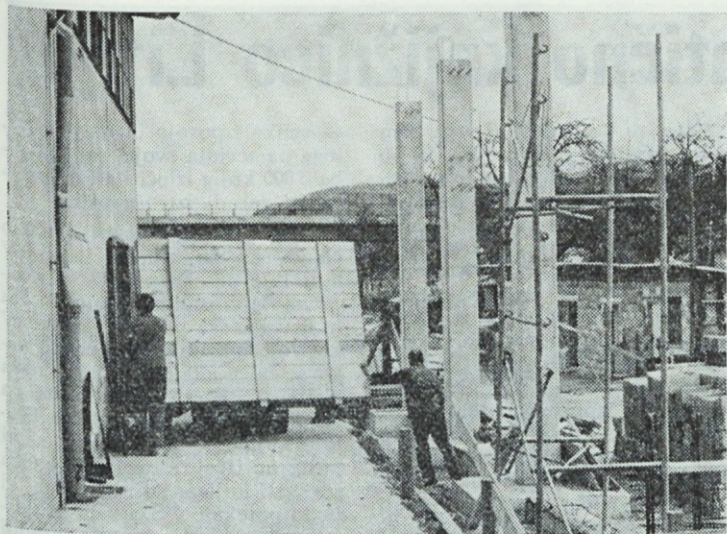
Novice v sliki...

Železniški pragovi industrijskega tira so obrabljeni... Industrijski tir bo v času 1978/79 temeljito obnovljen. Dolžina industrijskega tira št. 1 in tira št. 2 je 431 m.

Ob premestitvah strojev ne poskrbimo za namestitev parketa. Posluževalka flyerjev Eržen Ana je pri primiku loncev padla in si poškodovala nogo zaradi poškodovanega poda.

Strojni deli za predmešalnico vlaken so dobro zaščiteni pred mehanskimi poškodbami.

Pri skladiščenju strojne opreme je nenadomestljiv viličar, ki »pomaga« remontnim delavcem pri dostavi zaboja s strojno opremo, v skladišče.

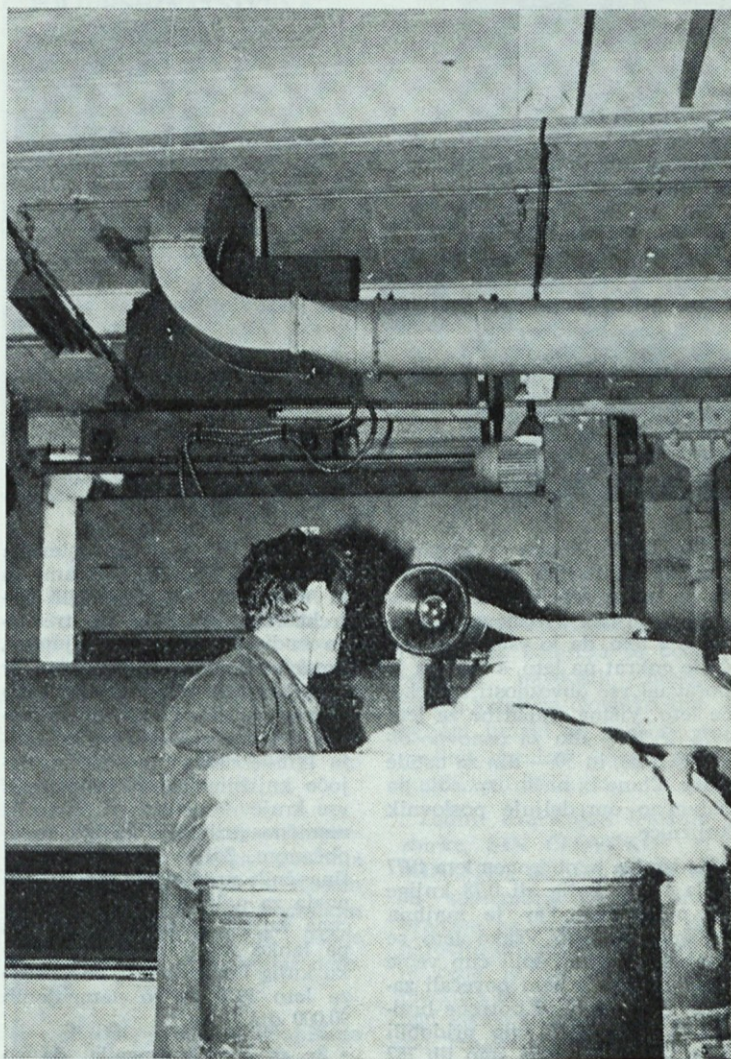

Več let so bili na tovarniškem dvorišču tulipani izpuljeni, predno so zacveteli. Letos z veseljem ugotavljamo, da smo pričeli ceniti naše okrasno cvetje, in so ostali tulipani nedotaknjeni.

...iz naše tovarne

Obiskali so nas dijaki srednje tekstilne šole iz Pazina.

Posluževalci strojev v čistilnici se usposabljujejo na mikalnikih Hergeth za delo v novi predpredilnici sintetičke. Ob zaključku usposabljanja opravijo strokovni izpit in preizkus znanja iz varstva pri delu za mikalnik Hergeth.

Predstavljamo vam matično knjižnico Litija

Naša knjižnica sodi med splošnoizobraževalne knjižnice, ki služijo v enaki meri izobraževanju, strokovnemu izpopolnjevanju, kulturnemu delovanju in razvedrilu. Knjižnice morajo zagotoviti, da so knjige in vsi viri informacij v največji možni meri dostopni vsakemu bralcu v njegovi krajevni knjižnici. Po svoji vlogi in pomenu so knjižnice kulturne in izobraževalne institucije. S knjižnim in drugim gradivom, ki ga hranijo in dajejo na razpolago uporabnikom, širijo znanje in kulturo ter nudijo informacije vsem kategorijam prebivalcev ne glede na starost, izobrazbo in kraj bivanja. Splošnoizobraževalna knjižnica ima v svojem fondu potrebam okolja ustrezen izbor strokovne, leposlovne in mladinske literature, opravlja pa tudi različne specifične funkcije: goji posebne oblike dela z mladimi in odraslimi bralci, in opravlja matično službo za vse vrste knjižnic svojega območja.

Tako je tudi z našo knjižnico, ki je postala matična za občino Litija leta 1968. Dabila je nove naloge, ki pa jih zaradi majhnih finančnih sredstev težko opravlja (širjenje knjižnične mreže, nakup novih knjig).

Knjižnica ima sedaj tri delovne enote, ki trenutno gostujejo v Litiji na Valvazorjevem trgu 11 slika spodaj (nad Foto Zofko), v Smartnem v prostorih osnovne šole, v Gabrovki v stanovanjskem bloku št. 15 a. Prostorsko najbolj utesnjena je knjižnica v Litiji, ki gostuje že 6 let kot podnajemnik OK ZSMS Litija. Ti prostori so skrajno neprimerni, tudi prehod v mladinsko pisarno je skozi vso knjižnico.

30,2 % poljudnoznanstvene literature.

Pred letom dni smo objavili v Glasilu občanov notico »Podari knjigo knjižnici« z namenom, da bi vse tiste knjige, ki danes ležijo doma na podstrešjih in knjižnih policah nebrane, občani podarili knjižnici in s tem povečali zalogo. Odziv na akcijo ni bil velik, zato ponovno obveščamo občane, da knjige še sprejemamo.

Knjižne novosti matične knjižnice bodo odslej objavljene v vašem glasilu kot stalna rubrika vsak mesec, za začetek pa smo pripravili novosti za prve tri mesece letošnjega leta.

Knjižnico financira Kulturna

rešitev za knjižnico, ki se je sem preselila leta 1972 iz hiše, ki so jo porušili zaradi gradnje nadvoza. Ta »začasna« rešitev traja sedaj že šesto leto in bo še kako, dokler ne bomo dobili obljubljenih prostorov nad dvorano na Stavbah. Vendar tudi ti ne bodo ustrezni, saj se bomo iz starih prostorov preselili v malo manj stare. Mislim, da vsi Litijani želimo takšno knjižnico, kjer bodo poleg izposoje potekale vse dejavnosti, ki sem sodijo (ure pravljic-literarni večeri, razstave ipd.); pa tudi prostora, v katerem bi lahko v miru prebrali dnevno časopisje, nam pošteno manjka (čitalnica!). Prostori nad dvorano temu ne bodo ustrezali, zato bo treba razmišljati o priložnostni knjižnici k novemu kulturnemu centru.

kljub ne veliki knjižni zalogi, pa je poslovanje knjižnice odlično, saj smo v nekaj letih prekosili vse tri zasavske knjižnice, ki imajo boljše pogoje in večjo zalogo knjig. Zanimiv je podatek, da smo leta 1971 izposodili 6.919 knjig, leta 1977 pa 47.823 knjig

— velika izposoja in majhna zaloga pa terjata svoje, saj bo treba 3.000 knjig izločiti ali pa prevzeti zaradi iztrošenosti.

Kljub visoki izposoji število članov knjižnice ni največje. V letu 1978 poteka pri SZDL akcija za izboljšanje ekonomskega in družbenega položaja knjige. V knjižnici pripravljamo načrt, kako se bo v akcijo vključila naša občina. Imamo dve možnosti: da knjiga poišče bralca ali pa bralec knjigo. Ker občani sami knjig ne iščejo dovolj, jih mora poiskati knjiga. Po razpravah, ki bodo potekale v SZDL in krajevnih skupnostih, bomo naredili zaključke, ali bomo knjigo približali delavcem na delovnem mestu, ali v kraju bivanja. Želimo, da bi v razpravi sodelovalo čim več delavcev s svojimi mnenji.

Sedaj pa vas vabimo, da si ogledate naše knjižnice, kjer boste ugotovili, da so na policah knjige, ki zanimajo tudi vas. Branje knjig mora namreč postati naša vsakodnevna navada in potreba.

Joža Konjar

Leto 1973 je bila v knjižnici uvedena članarina, namesto tedanje izposojnine za vsako posamezno knjigo. Prednost članarine je v tem, da jo vsak član plača le enkrat na leto, s tem pa je poravnal vse obveznosti za tekoče leto. Višina članarine za leto 1978 je 10.— din za osnovnošolske otroke, in 50.— din za ostale člane. Člane in način izposoje pa natančno opredeljuje poslovnik knjižnice.

Knjižnica je ob koncu leta 1977 štela 13.247 knjig ali 0,78 knjige na prebivalca, kar je majhna knjižna zaloga. Vsako leto se trudimo, da bi kupili čim večje število knjig, s tem povečali zalogo, in zadovoljili potrebe bralcev. V letu 1977 smo pridobili 1.166 knjig, od tega smo jih 787 kupili, ostale pa so nam podarili RKSS, OK ZKS Litija in bralci. Nove knjige po strokah obsegajo 36 % mladinske književnosti, 33,8 % leposlovja za odrasle in

skupnosti Litija, del sredstev pa zberemo sami s članarinami in ni toliko, da bi zadovoljili potrebe vseh občanov, ker trenutno nudimo knjige le Litijanom, Šmarčanom in Gabrovčanom, v ostalih krajih občine pa nimamo izposojevališč. V razvojnem načrtu knjižničarstva o občini Litija 1976—80 smo predvideli potujočo knjižnico, ki bi obiskovala vse krajevne skupnosti. Tako bi resnično približali knjigo vsem občanom. Žal se je ustavilo pri finančnih sredstvih, ker ni denarja za nakup knjig. Poprečna cena knjige letos je 144,50 din, pa lahko sami izračunate, koliko knjig bomo kupili, če imamo za leto 1978 za to namenjenih 90.000 din.

Že prej sem omenila, da so poleg premajhnih finančnih sredstev velik problem litijske knjižnice prostori. 54 m² v 400 let starem »Farbarjevem gradu« bi lahko bila resnično le zasačna

Poslovnik

- Knjižno gradivo si lahko izposoja vsakdo, ki je član knjižnice.
- Član knjižnice je lahko vsak državljan SFRJ, ki se ob vpisu izkaže z osebno izkaznico in ima stalno bivališče v SR Sloveniji. S podpisom na »izjavi« se obveže, da se bo ravnal po tem poslovniku. Ob vpisu plača letno članarino vsak član, članarina znaša za leto 1978 50.— din za odrasle in 10.— din za osnovnošolsko mladino.
- Izposojevalni rok je 14 dni za leposlovno in 30 dni za strokovno in znanstveno gradivo. Za bralce iz oddaljenih krajev je izposojevalna doba za leposlovje 30 dni. Izposojevalni rok podaljšamo največ dvakrat, za podaljšanje plačajo 2.— din od knjige odrasli in 1.— din od knjige otroci.
- Zamudnino zaračunavamo tedensko. Za vsak zamujeni teden plačajo od knjige 2.— din odrasli in 1.— din otroci. Stroški opomina znašajo: I. opomin 3.— din, II. opomin 5.— din, III. opomin 10.— din.
- Vsak član knjižnice mora ob izposoji ali vrnitvi knjig predložiti izkaznico knjižnice, kjer je označeno, da je članarina plačana. Ob vpisu dobi bralec izkaznico brezplačno, ob nadaljnji izposoji pa stane nova izkaznica 3.— din. Otroci, ki plačajo članarino 10.— din, si lahko izposojajo samo mladinske knjige, za knjige iz oddelka za odrasle morajo plačati izposojnino, ki znaša 2.— din za vsako knjigo, odrasli pa plačajo 1.— din za vsako mladinsko knjigo. Vsak bralec si lahko izposoja knjige samo zase in za člane ožje družine, če je plačana članarina.
- Priročnike in druge dragocene in bogato ilustrirane knjige na dom ne izposojamo.
- Za izgubljeno knjigo mora bralec plačati trikratno navadno ceno knjige.
- Knjižnice so odprte:
 - Matična knjižnica v Litiji (Valvazorjev trg 11): v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 11. do 18. ure, v torek od 8. do 14. ure,
 - Podružnična knjižnica Smartno (v osnovni šoli Smartno): v torek, od 10.30 do 17. ure in v petek 7. do 13.30,
 - Podružnična knjižnica v Gabrovki (v prostorih bloka št. 15 a): v ponedeljek, sredo in četrtek od 11. do 12.30 in v petek od 16.30 do 17. ure.
- Poslovnik velja od 1. 1. 1978 dalje.

Potrjeno na zboru delavcev dne, 9. 11. 1977.

Delavska univerza
MATIČNA KNJIŽNICA
LITIJA

Knjižnica v Litiji že 6 let gostuje v prostorih OK ZSMS. Ti prostori so skrajno neprimerni.

Nove knjige v matični knjižnici Litija

MLADINSKO LEPOSLOVJE — za cicibane:

Kovačič: Najmočnejši fantek
Jurčič: Kozlovska sodba v
Višnji gori
Magajna: Brkonja Čeljustnik
Bevk: Kurir Marcek
Vrščaj: Kaj je našel Šarek
Zorman: Bolničarka Vida, Draž-
goše, Naši kurirji
Filipič: O pohorskem bataljonu
Suhodolčan: Zgodilo se je
6. aprila
Radovič: Spoštovani otroci

— za pionirje:

Kavčič: Kaj je povedal ded
Goljevšček: Čudozgone
Jonsson: Vike Viking, Vike Vi-
king in Brdavs, Vike Viking
prelisiči Rdečke, Vike Viking
strmoglavi Tirane, Vike Viking
častni kralj, Vike Viking pri
Rdečkožcih

— za mladince:

Svetina: Ukana
Adamič: Orel in korenine

STROKOVNE MLADINSKE KNJIGE

Pahor: Dogodivščine v atom-
skem inštitutu
Lammer: Otroška ročna dela
Jurca: Javka v starem čevlju
Spolar: Elektrarne
Ružič: Bonton za otroke, Mala
gospodinja, Igrice za kratek čas,
Čudežna šivanka, Mojstri pri
hiši, Štoklja gre v pokoj

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE novele:

Kveder: Vladka in Mitka
Rebolj: Baltazar
Podpečan: Hiša na robu doline
Tri domače povesti
Andrzejovski: Veliki teden
Firm: Ples rdečega jelena
Kiš: Grobnica za B. Davidoviča
biografije:
Druon: Aleksander Veliki
Sponsel: Zdravniki velikih ljudi
Ludwig: Schlimann
eseji:
Stih: Faustove improv. Mar-
gueriti

pesmi:

Župančič: Mlada pota

zgodovinski romani:

Semjonov: Sedemnajst trenut-
kov pomladi
Haggard: Roža Sveta
Kozar: Licenciat Janez I, II
Hofé: Merci, kamerad

kriminalni romani:

Christie: Umor v orient ekspre-
su, Zavesa, Skrivnostne ure

družbeni in družabni romani:

Simmel: Do bridkega konca I,
II
Soubiran: Milostni udarec
Wallace: Klub oboževalcev
Saint-Laurent: Hči viharjev I,
II
Fischer: Vročje zaželeno leta
Godina: Jaz sem njena mati
Kesey: Let nad kukavičjim
gnezdom
Remic: Dolina zelenega zlata
Kranjec: Povest o dobrih
ljudeh
Dolenc: Gorenčev vrag
Tryon: Vdova
Chiara: Delitev
Sömen: Petj letni čas
Pasternak: Dr. Živago
Farah: Upognjeno rebro
Slokan: Tako je to
Mihelič: Obraz v zrcalu
Malenšek: Vigenjci
Remec: Votlina

POLJUDNOZNANSTVENA LITERATURA

splošno:

Žnideršič: Knjiga in založni-
štvo

filozofija, psihologija, etika:

Pečjak: Psihologija spoznava-
nja
Pečjak: Poti do znanja
Stojkovič: Dialektičnost priro-
de
Zihrl: Nastanek in razvoj dia-
lekt. materializma

Bertolino: Matematika in dia-
lektika, Dialektični materializem
in sodobno naravoslovje, I, II

Jerman: Pogovori o filozofiji
Bras: Izbrana poglavja iz psi-
hoterapije

medicina, gospodinjstvo:

Košuta: Sladkorna bolezen in
dieta
Pirc: Dieta za hujšanje
Bartenjev: Zobje vašega otro-
ka
Matko: Dieta pri jetrnih in
žolčnih obolenjih
Kos: Ikebana
Geister: Ptice okoli našega
doma

zgodovina:

Homme: Rommel
Vidic: Sedem krst za Ronkar-
jevo družino

sociologija, politika:

Gorjup: Kitajski dnevnik
Lah: Slovenija sedemdesetih
let, Jugoslavija danes
Vukadinovič: Evropska var-
nost in sodelovanje
Osolnik: Mednarodna politika
SFRJ
Mrmak: Prispevki k marksi-
stični zasnovanosti vzgoje
Frankovič: Marksistično izo-
braževanje v šoli
Kranjec: Izobraževanje, naša
družbena vrednota
Ferenc: Akcije TIGR v Avstri-
ji in Italiji spomladi 1940
Vojaški slovar
Kardelj: Izbrani teksti
Zihrl: O humanizmu in socia-
lizmu
Jogan: Sociologija reda
Temeljni podatki OZN
Petrič: Mednarodno varstvo
manjšin
Niklsbacher: Narodne vezenine
na Slovenskem

J. K.

Novo pri Prešernovi družbi

Ljubitelji dobrih, živahno
pisanih knjig obveščamo, da
so pri Prešernovi družbi, ki
že 25 let pošilja med sloven-
ske bralce najboljše dela do-
mače in tuje književnosti, v
zbirki romanov »Ljudska
knjiga« izšle med začetkom
aprila in sredino junija na-
slednje knjige:

**POTEPUHI, roman zname-
nitega norveškega pisatelja
Knut Hansuna, ki v svojem
delu z izrednim poslušom
opisuje svojevrstne usode
prebivalcev svoje rodne deže-
le;**

**KRIK, odkrito napisano
pripoved o težavah, upih in
razočaranjih, ki jih v svojem
vsakdanjem, poklicnem in**

družinskem življenju, doživ-
lja sodobna ženska;

**KLATEŽ V OKLEPU, vojni
roman, za katerega se bodo
posebno navdušili moški
bralci, katerega človeško sim-
patični junaki pa se bodo s
svojimi drznimi dejanji pri-
kupili tudi bralkam.**

Zadnji dve knjigi letošnje
zbirke, **SIN ČLOVEKOV** in
MINLJIVA SREČA, bosta iz-
šli septembra oz. oktobra;
bralcem pa priporočamo, da
naročijo celotno zbirko, kate-
re cena je 300 dinarjev in
plačljiva tudi v obrokih, med-
tem ko bo za vseh pet knjig
(od teh bo prva dvojna) v
prosti prodaji treba odšteti
precej višjo vsoto (predvido-
ma 400 dinarjev).

Poškodbe v mesecu marcu in aprilu

Zaradi luknje v parketu si je poškodovala gleženj desne noge

Po prestavitvi flyerja — Platt ni bil popravljen parketni pod. Predica Eržen Ana je ob menjavi lonca stopila na rob deščice parketa, in je zato izgubila ravnotežje. Pri padcu si je poškodovala gleženj desne noge. V bodoče bo potrebno ob prestavitvah strojev pred samim obratovanjem prestavljenega stroja poskrbeti za popravilo parketa.

Med struženjem padel ostružek strugarju v oko

Ivanu Grobljarju je med struženjem jeklenih prirobnic odletel ostružek v steno stroja, se odbil in zadel poškodovanca v levo oko ter mu ga poškodoval.

Po padcu je še 100 m drsel v dolino

Na poti iz službe je poškodovancu na strmi gozdni poti spodneslo moped. Padel je z mopeda in si pri padcu poškodoval levo nogo nad stopalom, mezinec in prstanec leve roke in levo stran glave. Jere Franc se je poškodoval pred vasjo Dragovško in je po padcu drsel še 100 metrov med drevesi v dolino.

Med čiščenjem kovinskih valjčkov si je poškodovala zapestje leve roke

Kazič Rozalijo je med snemom kovinskega jedra iz valjčka, nenadoma zaskelilo v zapestju leve roke. 10 dni po poškodbi je morala zaradi bolečin in samega zdravljenja v bolniški stalež.

Na poti iz službe se je poškodovala

Osredkar Jožefa gre običajno peš iz službe v Zavrstnik, kjer stanuje. V vasi Sitarjevec ji je, ko se je vračala iz službe, nenadoma klecnila noga. Izgubila je ravnotežje, in si pri padcu poškodovala gleženj desne noge.

Med prevrnitvijo zabojčka s prejo je snemalki omahnila roka

Po končanem snemanju kopsov preje je Sitar Marija s sodelavko dvignila zabojček s prejo na rob pločevinastega zabojja (kontejnerja). Ko sta nameravali zabojček prevrniti, je poškodovanki omahnila roka, in je zato zabojček pritisnil poškodovanki zapestje leve roke ob kontejner in ji ga poškodoval.

Franc Lesjak

O uporabi dihalnega aparata na kisik in na stisnjen zrak

Pri gorenju bombažnih celuloznih in sintetičnih vlaken se pojavlja strupen in dušljiv plin.

Posebno pri toplotnem razkroju vlaken nastajajo razni razkrojni produkti, med njimi tudi večja ali manjša količina strupenih in dušljivih plinov, katerih nastanek je odvisen od kemijske sestave vlaken in vsebovane vlage, od prisotne količine kisika in drugih pogojev pri gorenju.

Skoraj vsa vlakna razvijajo pri zgorevanju strupen CO. Dušljivi plini, ki nastajajo pri toplotnem razkroju vlaken, so bolj značilni za sintetična vlakna. Vsi nastali strupeni ali dušljivi plini pa še niso v celoti raziskani.

Vdihavanje strupenih pa tudi dušljivih plinov je pogosten vzrok smrtnih primerov.

V naši delovni organizaciji je letno ca 30 zanetkov požarov. Zato so gasilci in vsi prisotni delavci v gorečem oddelku v nevarnosti zaradi plinov, ki se razvijajo ob gorenju.

V predilnici in sukalnici so nameščeni dihalni aparati na stisnjen zrak. Le z uporabo dihalnega aparata se zavarujemo pred dušljivimi in strupenimi plini. Aparat na stisnjen zrak lahko uporabljamo 50 minut.

Zrak v jeklenki je stisnjen na 200 atmosfer. V gasilskem domu imamo tudi 3 dihalne aparate na kisik.

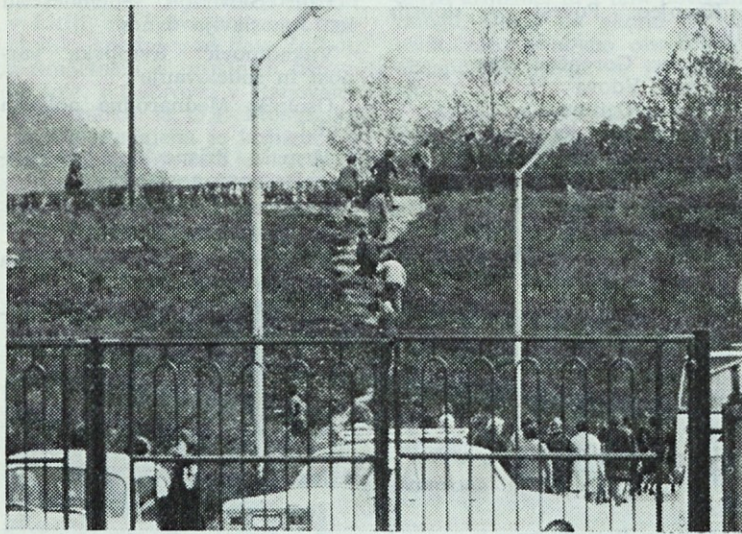
V alkalijevem vložku se izdihani zrak očisti CO₂ vlage. Manjkajoč kisik dodaja avtomatska naprava; poraba kisika se v aparatu na kisik sama uravnava. Stanje kisika kaže manometer. Ko kisika prične primanjkovati, nas na to opozori varnostna naprava z zvočnim signalom. Zrak v jeklenki je stisnjen na 150 atmosfer. V zastrupljenem ozračju smo lahko 60 minut.

V soboto, 8. 4. 1978, smo v Predilnici Litija organizirali predavanje o uporabi in vzdrževanju dihalnih aparatov na stisnjen zrak in aparatov na kisik.

Predaval je Begoš Ivan iz poklicne gasilske brigade iz Ljubljane. Predavanja se je udeležilo 21 oseb in to večinoma delavcev iz čistilnice in sukalnice, kjer so nameščeni izolirni gasilni aparati.

Tovrstna predavanja bomo še organizirali. Zavarovati se moramo pri gašenju pred strupenimi plini. Zato moramo biti usposobljeni za pravilno uporabo ozilirnih gasilskih aparatov.

F. Lesjak

Pot po bližnjici na nadvoz je zlasti ob deževnih dneh nevarna, kar dokazujejo številne poškodbe naših delavcev na strmi in spolzki poti. Poškodovana pa je tudi zelenica.

Med prebiranjem cevki je padel pločevinasti zabojček snemalki na nogo

Hertiš Ljudmila je s pomočjo pritrdjenih kljukic na zabojčku obesila zabojček na kontejner, in iz kontejnerja zlagala cevke v zabojček. Med prebiranjem se ji je zabojček snel in ji padel na nart stopala leve noge.

Na smučarskem tekmovanju tekstilcev se je poškodovala Nejedly Barbara

Na smučarskem tekmovanju tekstilcev (TEKSTILIADA) je poškodovanka na Zelenici med vožnjo veleslaloma padla, in si pri padcu poškodovala zapestje leve roke. Med vožnjo je bila proga poledenela.

Med prebiranjem konusnih cevki se je previjalka ranila ob rob cevke

Kubot Milica je prebirala v oddelku sukalnice konusne cevke. Med sortiranjem cevki je zadel s palcem desne roke ob rob plastične cevke, in si ga ranila. Po tednu dni je morala zaradi infekcije v bolezenski stalež.

Zidarskem delavcu je stranica prikolice traktorja poškodovala prsni koš

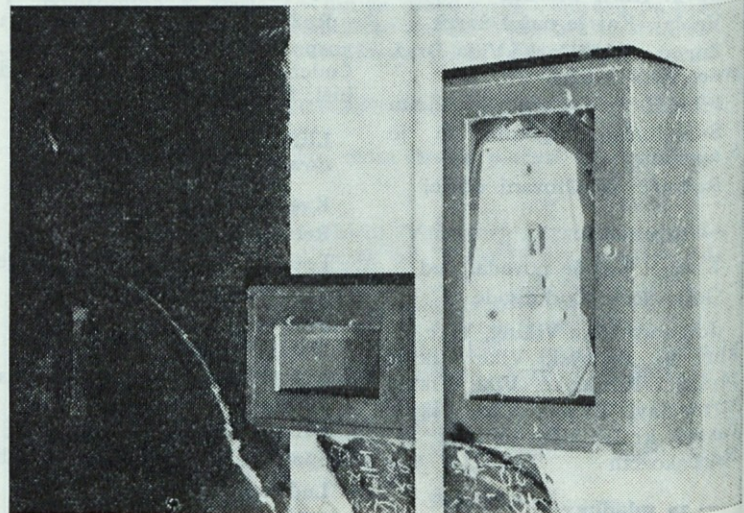
Vinku Vahčiču je med odpiranjem stranice prikolice traktorja spodrsnilo, in je zato zaradi izgube ravnotežja s prsnim košem udaril ob stranico, in si ga poškodoval.

Medeninasta kljukica jo je urezala

Jerina Matilda je odstranjevala navito sintetično vlakno iz raztezalnega valjčka prstančnega stroja. Nenadoma je poškodovanki medeninasta kljukica, s katero je odstranjevala vlakna, spodletela, in jo ranila v prstanec leve roke. Zaradi infekcije je morala po petih dneh v bolniški stalež.

Z nožem se je urezal v palec leve roke

Pri rezanju vrvice, s katero je bila povezana bala sintetičke, se je poškodovanec Sladič Alojz urezal z nožem v palec leve roke.

Dihalni aparati na stisnjen zrak so v posameznih oddelkih nameščeni v posebnih omaricah

Civilna zaščita: **Zaščita mest**

Zanesljivo vemo, da bo agresor v eventualni bodoči vojni usmeril svoja dejanja predvsem na bombardiranje gospodarskih in drugih poslopij ter na to, da bi pobil čimveč prebivalcev v mestih nasprotnika. Takšni udarci se ne morejo preprečiti, čeprav bi bila velika moč aktivne obrambe, kar potrjuje tudi dejstvo, da je v novejših vojnah več mrtvih v mestih, kakor vojakov na fronti.

Ta nevarnost postavlja v prvi plan vlogo civilne zaščite v mestih, kjer je edina alternativa napadom sovražnika — aktivna obramba in visoka stopnja organiziranosti in pripravljenosti celotnega sistema samozaščite.

Potrnilo za to so izkušnje iz druge svetovne vojne. Za ilustracijo se spomnimo na velike izgube civilnega prebivalstva v nekaterih večjih mestih Japonske, Nemčije, Sovjetske zveze in tudi pri nas. Množično so bila uporabljena, vnetljiva sredstva, katera so bila največji vzrok kar za štiri petine vseh mrtvih. Tako je bilo, na primer, v velikem požaru v Tokiu uničenih 99,5 % zgradb, v Osaki 95,3 %, v Nagoji pa so bile

kar vse zgradbe uničene od požara. V Hamburgu je, samo pol ure po bambandiranju, besnel požar, ki je zajel dve tretjini zgradb. Plameni v središču ognja so bili visoki 4 km. Na razdalji 2 km so se pojavljali požarni vetrovi, ki so imeli hitrost tudi nad 60 km na uro. Ta fenomen, imenovan »ognjena nevihta«, je na površini porabil ves kisik in so zato ljudje v zakloniščih, v katerih ni bilo rezerv kisika, množično umirali.

Odstotek mrtvih v posameznih mestih se je gibal v velikih nesorazmerjih — od 0,6 do 20 odstotkov. V Tokiu je tako umrlo 150.000 ljudi ali 2 % vseh prebivalcev mesta; v Dresdenu je od enega samega bombardiranja umrlo 140.000 žrtev, ali vsak peti meščan; v Leningradu pa je od bombardiranja, posredno ali neposredno, umrlo 620.000 ljudi.

Značilnost je, da je bilo v Beogradu iz ruševin izvlečenih 2276 žrtev, ali 0,71 % vseh prebivalcev, v aprilskem bombardiranju pa je bilo uničeno ali poškodovano 50 % vseh zgradb.

Navedimo tudi primer Hirošime, kjer je bilo za sedaj, poleg

Nagasakija edino uporabljeno atomsko orožje, katero pa bo verjetno uporabljeno v bodoči vojni. Od udarnega in toplotnega sevanja je bilo uničenih 90 % vseh zgradb, od 245.000 prebivalcev, jih je umrlo nad 80.000.

Iz teh nekaj primerov se vidi, da so bile izgube v nekaterih mestih katastrofalne; posebno še tam, kjer so bila množično uporabljena gorljiva napadalna sredstva, pa tudi tam, kjer civilna zaščita ni bila pripravljena.

Zaščita v naših mestih, kateri bodo v eventualni agresiji izpostavljeni prvemu in najmočnejšemu udaru, do sedaj ni bila zamenarjena, vendar analize kažejo, da stanje še ni zadovoljivo, predvsem iz subjektivnih razlogov. Zato se sedaj upravičeno daje poudarek sedanjim pripra-

vam, na civilno zaščito.

Treba je vedeti, da civilna zaščita zahteva najbolj mogočo edinost v organiziranju in pripravljanju. Potrebno je pregledati stanje do kam smo prišli in kje so problemi pri pripravljanju prebivalstva za zaščito, kakšna je zaščita velikih mest proti požarom, stanje zaklonišč, kakšen je vpliv urbanističnih rešitev za zaščito mest, itd...

Da bi se spoznala vsa pomembnost civilne zaščite v eventualni vojni, je dovolj samo navesti podatek analize — da se lahko pri dobri organiziranosti in pripravljenosti civilne zaščite človeška in materialna izguba zmanjša tudi do 90 %. To pa pomeni ne samo obstoj prebivalstva, ampak tudi več možnosti za vodenje dolgotrajnega ljudskega odpora.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED/velja od 28.maja 1978 do 26.maja 1979

Litija - Ljubljana			Ljubljana - Litija		
odhod	prihod	op.	odhod	prihod	op.
4.39	5.14		2.46	3.16	
5.05	5.39	2	4.35	5.07	
5.17	5.54		5.30	6.01	
5.52	6.24	1	6.35	7.08	
6.04	6.34		8.31	8.58	
6.13	6.46	2,3	9.25	9.57	
6.49	7.20		10.55	11.27	
7.35	8.06		12.50	13.22	
8.33	9.06		13.30	14.06	1
9.21	9.53		14.20	14.48	2
11.17	11.50		14.35	15.08	
12.46	13.18		15.40	16.10	
15.01	15.35		17.40	18.11	
16.28	17.02		18.45	19.16	
17.18	17.49		19.30	20.04	
17.44	18.14		20.30	21.05	
19.26	20.00		22.27	23.02	
21.53	22.26				
23.22	23.50				

- 1) Vlaki vozijo samo ob delavnikih.
- 2) Vlaki ne vozijo ob sobotah, nedeljah in praznikih.
- 3) Vlak ne vozi še od 1.7. do 31.8.1978.

Razporeditev letovanj

Za letovanje v naših počitniških domovih se je do seje komisije, ki je bila 12.5.1978, prijavilo 244 delavcev oz. upokojenecv in sicer za Novigrad 198, za Gozd Martuljk 21 in za letovanje v Fažani pri Pulji 25.

Od 174 prijavljenih za letovanje v počitniškem domu Novigrad jih je bilo razporejenih v prvi željeni rok 174, v drugi rok 23, eden pa je sporazumno pristal iz 10-dnevne na 7-dnevno izmeno.

Za letovanje v počitniškem domu Gozd Martuljk se je prijavilo 21 prosilcev, od katerih je 18 razporejenih v željene roke, eden v drugi in 2 v tretji rok.

Za letovanje v prikolicah v

Fažani pri Pulji se je prijavilo 25 delavcev oz. upokojenecv in sicer 22 v treh rokih v juliju. Zaradi tega je komisija za letovanje sklenila namestiti v Fažani še eno prikolico iz Novigrada. Kljub temu komisija ni mogla prijavljenecv sama razporediti in je bil z njimi sklican sestanek. Ob sodelovanju prijavljenih je komisija le-te razporedila tako, da jih bo 12 letovalo v prvih željenih rokih, 2 v drugem in 4 sporazumno v tretjem roku.

Težave smo imeli se pri razporejanju za Fažano, kljub temu pa so v vseh počitniških domovih še proste kapacitete in se lahko delavci še prijavijo. F.V.

Pred predavanjem so bili udeleženci predavanja seznanjeni z vsebino in pomenom predavanja

Predavatelj Ivan Begoš je udeležencem prikazal praktično uporabo dihalnih aparatov, in opozoril na napake pri vzdrževanju in sami uporabi.

Upokojene so bile

V mesecu marcu so bile upokojene tri naše sodelavke: 2. 3. tov. Pavla Kosmač, 17. 3. tov. Slavka Mrzelj in 31. 3. tov. Marija Bric.

Tov. Pavla ima 24 let in 9 mesecev delovne dobe. Zaposlila se je že leta 1945, pa ni zmogla dolgo pešačiti od tovarne do doma, saj je do Spodnjega Loga, kjer je živel pri svojih domačih, kar 6 km. Z dela je prihajala ob polnoči. Prevoza ni bilo.

Kje je bila vaša prva zaposlitev?

»Pred vojno sem delala doma na posestvu, dela mi manjkalo — bilo nas je osem otrok.

Kasneje, po vojni, smo se kar štiri zaposlile v Predilnici — toda le sestra Ančka je delala do polne dobe za upokojitev.«

Kje ste bili med vojno?

»Med vojno sem bila dve leti na Koroškem, kamor so me poslali delat. Takrat so pobrali še več mladih deklet za delo na tujem. Ni bilo tako zelo težko, le skrb, kako je z domačimi, me je ves čas težila.«

Kdaj ste se ponovno zaposlili?

»Ko sem se poročila, sem se preselila v Mošenik pri Savi. Ko so bili otroci že dovolj veliki, sem se zaposlila najprej v Lesni industriji Litija, nato pa ponovno v Predilnici. Najprej sem delala v predilnici, kasneje pa v sukalnici. Tu sem ostala do konca... Iz Mošenika sem pešačila od železniške postaje Sava, približno pol ure — to je bilo dosti bližje, kot prej.«

S čim se boste ukvarjali sedaj?

»Doma na posestvu je dovolj dela. Tudi mož je že upokojen, in kar pridna bova morala biti, da bova vse postorila.«

Tov. Slavke ni bilo na poslovnem sestanku. Med tednom hodi na zdravljenje v toplice. Obiskal sem jo na domu v Šmartnem. Tu živi z dvema sestrama in bratom. Veliko je pripovedovala o življenju in delu pred, in takoj po vojni — rekla pa mi je, naj ne zapišem vsega, da ne bi ostali razumeli kot hvalisanje! Slavka je zelo skromna.

»Oče je delal v topilnici svinca v Litiji. Delal je več kot 28 let pa se je moral upokojiti zaradi zastrupitve s svincom — pokojnine pa ni dobil. Mati je morala takrat sama preživljati 12 otrok. Jaz sem najmlajša. Služiti sem začela že s 7. leti, ko sem hodila pazit otroke.

Po končani osnovni šoli bi rada nadaljevala šolanje. Ker doma ni bilo denarja, sem prosila učitelja, in tudi drugi so pomagali, da sem dokončala meščansko šolo. Pomagala sem si tudi z inštruiranjem. Takrat bi se rada vpisala na učiteljske, pa se je pričela vojna.

Leta 1942 sem se morala zaposliti. Delala sem na pošti v Šmartnem in v Litiji. Po vojni sem delala na socialnem zavarovanju — DZSZ. Kot uslužbenko tega zavoda so me poslali leta 1948 v Predilnico Litija. Ko so čez dve leti dodelili socialno službo podjetjem, sem postala uslužbenka v naši Predilnici. Kasneje sem bila premeščena v računovodstvo. Sedaj sem dopolnila 35 let delovne dobe. Vsem svojim dosedanjim sodelavcem želim veliko uspeha in lepe pozdrave...«

Tov. Marija — rojena v Litiji. Doma je bilo pet otrok, oče železničar, mati je delala nekaj časa v predilnici.

»Pred vojno sem služila kot gospodinjska pomočnica pri šefu postaje na železniški postaji v Litiji.

Za tista leta nisem imela delovne knjižnice, nisem bila zavarovana, in tudi kasneje sem to zanemarila,

danes se mi pa to maščuje. Imela bi ravno 35 let delovne dobe, tako pa odhajam v pokoj s 32 leti in pol.

V tovarni sem se zaposlila leta 1945. Ves čas sem delala na posadi, nikoli na lažjem delovnem mestu. Vsa leta sem delala v predilnici. Tam sem začela kot snemalka, nato sem bila pomočnica predice. Ko sem se privadila, sem dobila stroj.«

Česa se s tistega časa spominjate?

»Ko sem se zaposlila, sem morala podpisati pogodbo, koliko časa bom ostala na delu. Veliko mladih nas je podpisalo za najkrajšo dobo — pol leta, pa sem ostala do upokojitve.

Nočno delo mi je bilo všeč. Raje sem prihajala na delo zvečer, kot zjutraj. Čez dan je bilo treba skrbeti za družino. Danes nekatere mlade to težko razumejo.

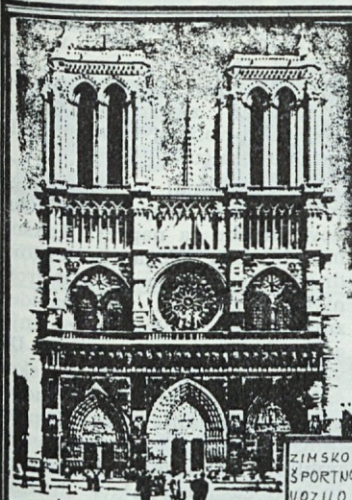
Na zadnje vprašanje pa lahko odgovorim, da se v bodoče ne bom dolgočasila. Doma je vedno dosti dela — tudi takega, ki ga do sedaj enostavno nisem zmogla opraviti.«

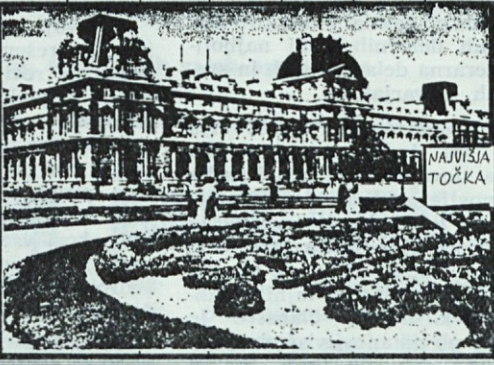
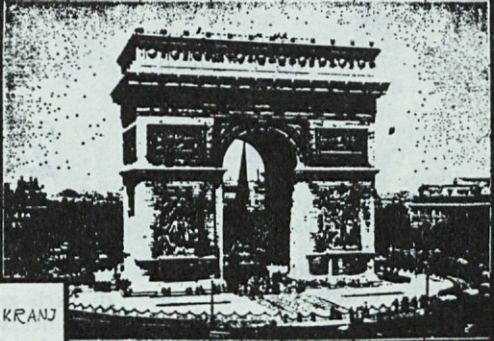

Vsem trem želimo pred vsem zdravje, ostalo pa je potem tako vse in redu!

Matic Malenšek

	SESTAVIL B. V.	FR. SLIKAR GRAFIK (Jean Baptiste)	KLADA ZA SEKANJE	HLOD	VRSTA SPOJINE	MOŠKO IME	SKLADA- TELJ (bojani)	MURSKA SOBOTA	GRŠKA ČRKA	BERITE PREDILCA	LADO TROHA	GRŠKI MOGOM- KLUB	NEMŠKA POLICIJA	GR. BOG VETROV	RICHER FRANTI- ŠEK	5x50 Din
	U. S. A.									SODOBNA NAPRAVA OČE						
	OKRASHA VRTNA CVETLICA							ARABSKI ŠREBEC AVSTRI- JA			KALIJ SLOVEN. MESTO		DOPUŠ- ČATI (angl.)	L	VNETJE SLUŽNI- CE	
	AVT. OZNA- KA LIBA- NONA			KAMELI SORODNA ŽIVAL				ČASOPIS- AGENCIJA PIRC VASJA				PRVA ČRKA		SOGL. IN SAHOGL.		
	TUJA IN NAŠA ČRKA			POKRA- JINA V ITALIJI	NIKALICA RELIKT					ITA- LIJA			SHAKE- SPEAROV JUNAK		E	
	ZIMSKO ŠPORTNO VOZILO	ORANJE	OTOK V TUA- NOTU	KAZALNI ZAIMEK		ZAJE- DALEC				ZORANA ZEMLJA SILI- CIJ						KAZALNA ZAIHKA
NOVI PREDILEC	NAJUJŠJA FILMSKA NAGRADA	ČEVLJAR- SKA NIT	UDAV FRANC. MESTO		ŽIVAL, KI PIČI ŽRTVE- NIK		KROM	IGRA STAREGA VEKA	SARA- JEVO MITOL. PODZEM.				OČE (hrvašč.) NEM- ČIJA			
OBRAHBA SPOSOBNOST ORGANI- ZACIJE							MESTO V INBIJI									
ČARJE				SINJSKA IGRA SAMUEL			EGIPČAN. BOG SONCA									
POD- REDNI VEZNIK			DEMONI LUTECIJ					VRSTA CIGARET MESTO V ANGLIJI								
HUNSKI KRALJ			DALHAT. ŠE ENSKO IME				LEO HARTIV		MONACO							
PAHET			KARCI- NOM				NARODNA OF GRČIJE BRUCE									
PET DENARNIH NAGRAD	OSTRI- ŽENA ŠENSKA	TOKSI- ČNOST	ALKA- LOID V ČAJU	TEŽKO PRISILUB BELO	OTOČJE PRI NOVI GVIWEJI	STAR KOVANEC	LETOPIŠ	REŠITE KRIŽANKO	ZGOLJ, SAMO NEZNA- NEC			KUBA GRŠKA BOGINJA MOR KOSTI		KRANJ		
MESTO VA MORAVS- KEM							UKRAJEL (pavka)			KOPER VRSTA KITA		POLJSKI PRIBELEK	SARA- JEVO	SOVJET. ZVEZA PRVI VOKAL		
SNOV ZA SVEČE							KRALJ V PILOSU				PE SEM HVALNICA BELG. KO- LESAR(VAN)					
LJUBLJ. ŠTUJEN. ČASOPIS							PET NAGRAD	PORTU- GALSKA	LAN- TAN	ON (nemško) ASTA MELSON		TRIJE SAHOGL. PIČITE V TREDILCA			ANTON AŠKERC	
OVČJE KRAZNO					ALU- MINIJ ORANJE		ITALIJ. SHUŽAR (Herbert) JOD					MIHA SITAR		IZRAZ VESELJA	VINKO GLIHA BEL STREL OROŽJA	
IVAN POTRČ			KEMIČNI ELEMENT VOBJA NA GRABBIŠČU				OTOČJE V TINEM OCEANU				ANGLES ATLET (400m OVIRE)					
TAT					DELI TENIŠKE IGRE	OBRAH- BA						TUJE NOS. IME DOKTOR				SENI- CA
GLAVNI ŠTEVNIK					NOTA BENE PRAVOSL. DUHOVNIK							DOBA PA- LÉOZOIKA POJAV NA VODI				
POLITIK LON					PIJAN- ČEVANJE LJUŠKI ODBOR										KARLO- VAC KOVIZ VLADO	
LESNI SLABKOR																
ALKALOID V VOLČJI ČEŠNJI																
																O U R

UGANKARSKI SLOVARČEK

- ALLOW — dopuščati (angleško)
- ARU — otočje pri Novi Gviweji
- HOD — mitološko podzemlje
- HALMA — igra iz starega veka
- IMPE — belgijski kolesar
- NESTOR — kralj v Pilosu
- ODURY — francoski slikar, grafik (Jean Baptiste)

Nagradna križanka

Rešitve nagradne križanke oddajte do 12. junija v skrinjice našega glasila. Nagradili bomo pet reševalcev, ki bodo oddali pravilno rešene. Vse nagrade so enotne — 50.—din.

KRIŽANKO ODDAL:

IME IN PRIIMEK:

NASLOV — ODDELEK:

.....

PRIŠLI - ODŠLI

Prišli:

11. 4. 1978 **Kvas Goran**, Litija, Rozmanov trg 9 — Č. K. sukalnice
11. 4. 1978 — **Crček Dragica**, Litija, Grbinska 32 — Č. K. predpredilnice
11. 4. 1978 — **Aljić Zineta**, Zagorje, Kopaliska 16 — predilnica bombaža 1. izmena
11. 4. 1978 — **Krstić Snežana**, Litija, Šmarska 2 — predilnica bombaža 2. izmena
11. 4. 1978 — **Džordžević Jelena**, Litija, Šmarska 2 — Č. K. predilnica bombaža
12. 4. 1978 — **Močnik Albert**, Litija, Topilniška 2 — predpredilnica 4. izmena
12. 4. 1978 — **Marolt Ludvika**, Zagorje, Ulica talcev 34 — sukalnica efektnih sukancev 1. izmena
15. 4. 1978 — **Jelenc Anton**, Polšnik, Borovak 1 — predpredilnica 1. izmena
15. 4. 1978 — **Laznik Renata**, Zagorje, Cesta zmage 25 — Č. K. predilnice bombaža
17. 4. 1978 — **Kolednik Emil**, Šmartno, Dragovšek n. h. — montaža strojev
18. 4. 1978 — **Todorović Dobrenka**, Litija, Ljubljanska 12 — sukalnica efektnih sukancev 1. izmena

Odšli:

15. 4. 1978 — **Trentelj Jožefa**, Litija, Rozmanov trg 24, sukalnica efektnih sukancev — pismeni sporazum (odpoved delavke)
29. 4. 1978 — **Borišek Marija**, Litija, Grumova 1, predilnica rezerva — upokojitev
29. 4. 1978 — **Privšek Marija**, Litija, C. zasavskega bataljona 7, čistilnica odpadkov — upokojitev
30. 4. 1978 **Mohorko Kristina**, Zagorje, Eberlova 4, predilnica bombaža 3. izmena — pismeni sporazum (odpoved delavke)
26. 4. 1978 — **Laznik Renata**, Zagorje, Cesta zmage 25, Č. K. predilnice bombaža, — v poskusnem roku s strani delavke

Delavci, premeščeni na druga delovna mesta v mesecu aprilu 1978

3. 4. 1978 **Strašek Marija**, predica v predilnici bombaža 2. izmena, premeščena na delo knjigovodje osebnih dohodkov
1. 4. 1978 — **Podkrajšek Marija**, predica pri rezervi predilnice, premeščena na delo čistilke raztezal pri rezervi predilnice
1. 3. 1978 — **Zupan Joža**, zbiralka cev v zbiralnici cev, premeščena na delo nakladalke kopsos v sukalnici 1. izmena
1. 4. 1978 — **Pajer Venceslav**, izdelovalec čistilnih kljukic pri remontu predilnice bombaža, premeščena na delo delavca pri remontu strojev

1. 4. 1978 — **Grom Franc**, vodja izmene v predilnici sintetičke 3. izmena, premeščena na delo mojstra v sukalnici efektnih sukancev 2. izmena

1. 4. 1978 — **Grčar Irena**, snemalka v sukalnici efektnih sukancev, premeščena na delo sukalke v sukalnici efektnih sukancev 1. izmena

1. 4. 1978 — **Jolić Francika**, snemalka v sukalnici efektnih sukancev, premeščena na delo sukalke v sukalnici efektnih sukancev 2. izmena

1. 4. 1978 **Žibert Dragica**, snemalka v sukalnici efektnih sukancev, premeščena na delo sukalke v sukalnici efektnih sukancev 2. izmena

1. 4. 1978 — **Šraj Magda**, strojepiska v kadrovsko-spolšnem sektorju, premeščena na delo

kadrovske evidence in administracije v kadrovsko-spolšnem sektorju

1. 4. 1978 — **Tomc Joža**, kadrovska evidenca in administracija v kadrovsko-spolšnem sektorju, premeščena na delo tajnice v kadrovsko-spolšnem sektorju

12. 4. 1978 — **Černe Olga**, čistilka strojev I pri čistilni koloni predilnice bombaža, premeščena na delo snemalke kopsos v predilnici bombaža 2. izmena

13. 4. 1978 — **Ilar Joža**, čistilka strojev I pri čistilni koloni predpredilnice, premeščena na delo snemalke na flyerjih v predpredilnici 1. izmena

17. 4. 1978 — **Ilić Danica**, snemalka na flyerjih v predpredilnici 4. izmena, premeščena na delo zbiralke cev v zbiralnici cev

24. 4. 1978 — **Potisek Jožica**, sukalnica v sukalnici efektnih sukancev, premeščena na delo zbiralke cev v zbiralnici cev

M. Šraj

25 let Prešernove družbe

Že med vojno je bila med osrednjimi nalogami Osvobodilne fronte slovenskega naroda tudi skrb za kulturo, saj smo se Slovenci v veliki meri prav po zaslugi naših pisateljev, zavednih sinov svojega ljudstva, kljub različnim pritiskom izkoriščevalskih tujcev, obdržali kot samostojen, svobodoljuben narod. In tako je poleg svojih drugih dejanj, namenjenih spodbuditi plodnega razmaha slovenske kulture v svobodi, Izvršni odbor Osvobodilne fronte na svojem sestanku 27. januarja 1953 sklenil, da ustanovi Prešernovo družbo, ki naj bi nadaljevala izobražujoče tradicije naprednih predvojnih knjižnih društev in po svojih kulturno zavednih zaupnikih prinašala v domove slovenskih delovnih ljudi najboljša literarna dela domačih in svetovnih ustvarjalcev.

Na Prešernov dan 8. februarja 1953, ob kulturnem prazniku vsega slovenstva, je bila Družba ustanovljena. Usmerjale in vodile so jo danes že legendarne osebnosti: njen predsednik, ki je to ostal polnih 23 let, je bil Boris Zihel; njen prvi tajnik Franca Bevk. Njeno članstvo je kmalu po ustanovitvi šlo prek 60 tisoč delovnih ljudi. Smisel in poslanstvo tako ustanovljene Prešernove družbe sta bila jasna: skrbela naj bi za izdajanje lepih in dobrih knjig v duhu revolucionarnih, narodno povezujočih načel Osvobodilne fronte, in v skladu z umetniškimi izročilom največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, tega genija, ki je izšel iz ljud-

stva in v katerem se je zato posebil genij vsega slovenskega naroda.

Članstvo Prešernove družbe, ta kulturno osveščeni del slovenskega življa, v zameno za nezahvalno članarino že petindvajset let ob Prešernovem rojstnem dnevu, 3. decembra, prejema v dar pet ali šest knjig redne letne zbirke, v kateri so poleg koledarja vsako leto še po dve izbrani deli naših pripovednikov, poljudno pisano delo s tega ali onega področja znanosti in še priručnik te ali one vrste. Skoraj vsi člani prejmejo tudi posebno nagradno knjigo: skrbno izbrani roman družbeno angažiranega, miselno prodornega, zanimivo piščega tujega avtorja.

Za svoje člane in naročnike izdaja Prešernova družba tudi mesečno revijo OBZORNIK, v kateri objavlja črtice in pesmi domačih in tujih avtorjev, zanimive zapise o najnovejših dogajanjih na področju znanosti in živo pisane biografije klasikov naše kulturne preteklosti, ter s tem skozi vse leto ohranja stik med članstvom in izdajateljskim jedrom Prešernove družbe, in to že vseh petindvajset let.

Poleg tega Prešernova družba že prek dvajset let izdaja zbirko romanov LJUDSKA KNJIGA, da bi tako približala slovenskemu bralcu najzvirnejša, najzanimivejša, literarno bogata in vsebinsko pestra dela pisateljev vsega sveta — s tem izpolnjuje tisto poslanstvo, ki ji ga nalaga univerzalnost Prešernovega duha: zakaj, kakor je Prešernove mu geniju prijateljsko pomaga-

lo Čopovo poznavanje svetovne literature, da je lahko v vsej veličini občečloveka razpel svoja krila, tako želi Prešernova družba z zbirko LJUDSKA KNJIGA približati svetovna dela našemu bralcu.

In kakšne naj bi bile naloge sodelavcev in zaupnikov Prešernove družbe za naprej? Kakšna naj bi bila vloga Prešernove družbe danes, v ozračju potrošniške mrzlice in vsaj navide zmanjšanega zanimanja za knjigo in kulturno zamovzgojo? Da v tem resnem času, ki ga skušajo nekateri prikriti s snobističnim hlastanjem za zlagano dragocenimi, a v svojem jedru puhlimi dobrinami in v nasprotju z občasnimi pojavi elitizma v slovenskem literarnem ustvarjanju objavlja Prešernova družba v svojih zbirkah dela umetniško odgovornih, z duhom resnično ustvarjalnih delavcev prežetih pisateljev, pesnikov in prevajalcev. Da v nasprotju s poplavo tujega — in domačega šunda — razširja med slovenskimi bralci prevode najboljših stvaritev svetovnih klasikov in naših sodobnikov. Samo tako bo Prešernova družba, ki je bila in mora še naprej ostati odraz kulturnih potreb slovenskega ljudstva, tudi v bodoče polno in plodno živela — samo tako bo lahko uresničevala zamisel, ki jo je izrekel in terjal Boris Zihel, prvi predsednik Prešernove družbe: da skupaj z vsestranskimi naporji in naprednimi prizadevanji najbolj prodornih mislecev in najbolj kulturnih ustvarjalcev slovenskega naroda pomaga graditi in utrjevati temelje socialistične družbe, od katerih je odvisna prihodnost vsega človeštva.

NEMOČ ODDALJENEGA

*Težka mora tlači me nocoj
noč pred mano skriva svoj
poko-*

*Nemirna v kotu zdaj
postajam,
in z mislijo k njemu
prihajam.*

*K njemu potuje veliko
srčnih nad,
saj dejal bi mi: »Imam te
rad.«*

*Al' on v to ne veruje,
mi v srcu je vse huje.*

*Šla k njemu bi in ga objela
strastno,
ljubim te, bi mu rekla
glasno.*

*Prav gotovo bi srce mu
vnela
Oh, saj vem, da tega ne bi
smela.*

M. Š.